

Keményi Újság

Noviszád, 1940 augusztus 21. szerda

Urednik — Szerkeszti
ANDRÉE DEZSÓ

21. évfolyam 216. szám

Bukarest beleegyezik az 1912 évi román-bolgár határ visszaállításába

Szombaton írják alá a Szófia és Bukarest között kötött egyezményt

Az angol sajtó szerint a németek zajtalan vitorlás repülővel támadják meg Angliát — A támadást augusztus közepére várják

A világpolitikai érdeklődés homlokterében a fokozódó angol-japán feszültség mellett még mindig a román kérdés rendezése áll. Vamennyi érdekelt európai fővárosból érkező jelentés megegyezik abban, hogy a bolgár-román tárgyalások sikerrel jártak és már megtörtént a megegyezés Dél-Dobrudzsa visszaadására vonatkozóan.

A római Messaggero szófiai tudósítójának jelentése szerint Cadere beográdi román követnek Bukarestbe való visszautazásával a

román-bolgár tárgyalások első, legfontosabb része befejeződött. A bolgár sajtó már teljesen nyíltan ír Dél-Dobrudzsa közeli visszaadásáról.

MÁR CSAK A RÉSZLET-KÉRDÉSEK VANNAK HÁTRA

A beográdi Vreme tegnapi számában azt írta, hogy a bolgár és román kormány között elvi megegyezés jött létre Dobrudzsa déli részének visszaadására. A lap szófiai tudósítója a következőket jelenti:

A Szófiában folytatott bolgár-román tárgyalások igen szívélyes légkörben folytak, amely jelentősen hozzájárult a tárgyalások kedvező befejezéséhez.

Elvi megállapodást kötöttek, hogy a Dobrudzsa tekintetében támasztott bolgár követeléseket teljesítik és pedig az 1912. évi határok szerint.

Diplomáciai körökben hangoztatják, hogy Cadere nek nem volt felhatalmazása arra, hogy megállapodást írjon alá, ezért utazott Bukarestbe, hogy kormányát értesítse az eddigi eredményről.

Ezzel kapcsolatban ugyanazok a körök úgy tudják, hogy Bukarestben kedden összejött a koronatanács, amelynek jóvá kell hagynia a szófiai tárgyalások eredményét. Csak ezután kerül sor az egyezmény végleges aláírására.

Másrészt bolgár politikusok azt állítják, hogy Cadere román megbízott Szófiában teljesen befejezte a tárgyalásokat és Bukarestben, vagy Craiovában csakis részletkérdéseket vitatnak meg.

Ugyanazok a politikai körök úgy tudják, hogy szerdán elutazik a bolgár küldöttség, hogy az egyezményt részleteiben is befejezzék. A bizottság tagjai: Popov külügyminiszter, Bozsilov pénzügyminiszter és egy magasrangú katonatiszt.

Szófiában általános az a vélemény, hogy Dél-Dobrudzsa visszaadására hamarosan sor kerül, mivel Románia erre hajlandóságot mutat.

Ami a Dél-Dobrudzsában levő román lakosságot illeti, a román kormány készen áll arra, hogy ezt a lakosságot visszatelepítse a megmaradó Romániába.

VITA A BULGÁRIAI ROMÁN KISEBBSÉG KÖRÜL

Ugyancsak a beográdi Vreme bukaresti tudósítója jelenti, hogy Bukarestben megértéssel fogadták a szófiai tárgyalások eredményének a híreit. Bukaresti beavatott körök véleménye szerint a tárgyalásokat nem Craiovában, hanem Bukarestben folytatják. Emellett

szesen 334.000 lakos él, akik közül 137.000 bolgár. Ez a bolgár kisebbség legnagyobb részét a határ

közeliében él, míg a jelenlegi bulgáriai román kisebbség elszórtan lakik az egész ország területén.

Letört remények

Berlinből jelenti az Avala: A Berliner Börsenzeitung legújabb száma diplomáciai szerkesztője nagy bevezető cikkét közli, amelynek címe: »Letört remények.«

A cikk többek között a következőket írja:

— Anglia külpolitikáj helyzete napról-napra rosszabbá válik. Emiatt Halifax brit külügyminiszter joggal hívhatja fel az angol népet arra, hogy rendszeresen imádkozzék. A brit világbirodalom elvesztette egykori mágneses erejét, amellyel a népeket magához vonzotta. Egyre újabb és újabb ellenségei jelentkeznek. Előkerülnek örökösök is, akik már kiválasztották maguknak a birodalomnak azt vagy azt a részét. A világ népei mérleget készítenek az Angliával való összekötöttesükről és ezek a mérlegek borzalmasak.

— Sir Stafford Cripps feladata az volt, hogy Moszkvában kijátssa Anglia összes ütőkártyáit és a német-szovjet barátságnak mindenképpen véget vessen. A szovjet azonban nem engedte magát behuzni a brit verembe. Éppen úgy, mint a múlt évben is, Moszkva nem volt hajlandó kikaparni a gesztenyét Anglia részére. Egyébként vajjon milyen ajánlatokat tehetett Anglia a szovjetnek? Csak azt ajánlhatta, hogy a szovjetet is behuzza a háborúba.

— Tudni kell, hogy Moszkvában nem utopisták, hanem realisták élnek. Ezeknek a realistáknak nem méltó a szövetségre egy olyan birodalom, amely erkölcsi, katonai és diplomáciai tekintetben egyik vereséget a másik után szenved. Ezek a vereségek napról fényesebben mutatják azt a fehetlenséget és hifetlenséget, amely Angliát jellemzi.

— Ugyanezek a jelenségek láthatók Anglia és az Amerikai Egyesült Államok viszonyában. Az Egyesült Államok voltak Anglia második nagy reménye. Most azonban már ez sem egyéb, mint az utolsó szalmaszál, amelybe a fuldoló kapaczkodik. A két biro-

dalom kapcsolata most már nem egyenrangú viszonyt jelenti, hanem a gyám viszonyát a véden- céhez. Az Egyesült Államokban ma már csak Amerika elővédjét tekintik Angliában, amely pedig egykor az egész világ felett uralkodott. Más szavakkal Washington ma már Angliát kizárólag abból a szempontból mérlegeli, hogy milyen értéke van az Egyesült Államok védelme szempontjából.

— Ma végre elérkeztünk odáig, hogy Anglia a nagyhatalmak sorában teljesen elszigetelten áll.

A cikkirő ezzel fejezi be fejtegetéseit:

— Angliának a szovjetbe vetett reménye letört. A világpolitikai események központja egyre inkább eltávolodik a szigetországtól és az európai kontinens valódi érdekeinek képviselői felé közeledik.

AZ ANGOLOK AUGUSZTUS KÖZEPÉRE VÁRJÁK A NAGY TAMADÁST

Londonból jelenti az Avala: A reggeli angol lapok ismét a várható nagy támadás esélyeit mérle- gelik.

A Times szerint a németek a támadás előkészületeit még nem fejezték be. Valószínű, hogy a támadás a jövő héten következik be, vagy pedig csak két hét múlva. A lap foglalkozik azzal a kérdéssel, hogy lehet-e vitorlás repülőgépekkel csapatokat átszállítani a csatornán Anglia földjére. Megállapítja, hogy ez lehetséges. Valószínűnek tartja, hogy a vitorlásokat a Junkers típusú német repülőgépek vontatják át a csatornán. Minden ilyen repülőgép legalább két vitorlást szállítat át egyszerre. Ismeretes, hogy Németország nagyszámu motornélküli repülőgéppel rendelkezik, amelyek mindegyike 6-8 fölfegyverkezett embert vihet magával. A vitorlásrepülőgépek előnye az, hogy zai nélkül repülnek és szűk területeken bocsátkoznak le. Azonban ezek a vitorlások igen érzékenyek a földről és a levegőből jövő támadás ellen.

Az angol sajtó ellenállásra buzdítja Romániát

Budapest nem hisz a román kérdés gyors és sima elintézésében Hírek bukaresti kormányválságról

Szófiából jelentik: Tegnap délelőtti hivatalos közlés szerint a területátadásra vonatkozó előzetes munkálatok már befejeződtek és most már csak alaki tárgyalásokra van szükség, amelyekre Bukarestben kerül sor. Szófiában úgy tudják, hogy a bolgár-román egyezményt szombaton fogják aláírni.

Budapesti jelentések szerint a magyar fővárosban nagy rokonszenvvel kísérik a bolgár követelések teljesítésére megindult tárgyalásokat, nem osztják azonban a külföldi sajtónak azt az optimizmusát, amely ezzel kapcsolatosan elterjedt. Budapesti politikai körök szerint Románia még mindig nem látta be a területátengedés szükségességét, pedig ha nem kerelkedik felül a józanság, akkor annak igen súlyos következményei lehetnek Romániára nézve.

Romániának — mondják budapesti körökben — alkalmazkodni kell az új elvekhez, vagy el kell vetni azokat. Ez azonban végzetes lenne reá nézve. Románia nem

építhet a versailleskörnyéki békére, mert sem Bulgária, sem Magyarország nem ismerik el azok jogérvényességét.

A magyar sajtó nagy önuralomról tett tanubizonyságot akkor, amikor az 1918 novemberi beográdi fegyverszüneti szerződésben megállapított demarkációs vonalat jelölte meg a tárgyalások kiindulási alapjának, bár ez a szerződés figyelmen kívül hagyta a széke-lyeket, akik pedig nagy számban és egy tömbben élnek.

Magyarország nem akar győzhetatlanságot szerezni Románián, hanem olyan megegyezést akar vele kötni, amely a jó szomszédi együttműködést lehetővé teszi.

A londoni sajtó rokonszenvvel ír a román ellenállásról

Londonból jelentik: Az egész sajtó részletesen beszámol arról az ellenállásról, amelyet Maniu fejt ki a magyar területi követelésekkel szemben. Maniu azt állítja, hogy az erdélyi magyar dolgozó osztályok ellenzik a terület átengedését és ebben a kérdésben teljesen egyezik véleményük a románokéval.

A Manchester Guardian azt írja, hogy a parasztpárt akciója az erdélyi területeknek Magyarországhoz történő visszacsatolása ellen eredményel járhat. Ez megghusíthatná a német rendezést, ugyanakkor azonban háborút eredményezhet. Ebben a háborúban Romániának ugyan nagy áldozatokat kellene hoznia, viszont nagy változásokat okozhatna az egész Balkánon, ami Romániára nézve is csak előnyös lehet.

Új kormány alakul Romániában

Bukarestből jelentik: Román politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a lappangó kormányválság egy-két napon belül kitor és akkor nemzeti egyesülés kormánya alakul, mert csak ez vállalhatja a határmódosításokkal kapcsolatos felelősséget.

Bukarestben különben is kezdik keresni, hogy ki felelős Románia mai helyzetéért, amikor a jelek

Németország szükség esetén erélyesen beleszól a román ügybe

Szófiából jelentik: A Szlovo című szófia délutáni lap a következő cikket közölte:

A bolgár miniszterek salzburgi látogatásuk alkalmával a német vezér és a német külügyminiszter előtt kijelentették, hogy Bulgária teljesen a tengely érdekei szerint igazodik. Ez a kijelentés megkönnyíti Európa újrendezését és éppen ennek következtében sem Németországnak, sem Olaszor-

szágnak nincs oka arra, hogy Bulgáriát Dél-Dobrudzsa megszerzésében ne támogassák.

Abban az esetben, ha Románia Dobrudzsa ügyében nem fogadná meg a Berlin-Róma tengely tanácsát és nem engedne át területeket, Németország erélyesen beleszól a vitába. Mindenesetre a fejlődés útját Délkelet Európában nem lehet megállítani.

Délkelet Európában derültebb lett a légkör

Rómából jelentik: A Voce d'Italia legújabb számában ismét nagy cikkben foglalkozik a dunavölgyi kérdésekkel. Budapesti jelentések alapján megállapítja, hogy Délkelet-Európa légköre az utóbbi hét nap alatt derültebbé vált. Bizonyos, hogy a legközelebbi napokban megkezdődnek a magyar-román tárgyalások. Ezzel kapcsolatban Budapesti sajtó figyelmeztet a románokat, hogy ne kövessék az angolok rosszakaratu tanácsait és ne folytassanak kettős játékot. Az erdélyi kérdést nem lehet lakosságserével elintézni.

Genéből jelentik: A Tribune de Geneve című lap berlini tudósítója szerint Berlinben kétkedéssel néznek a magyar-román ügy sima elintézésére, mert Romániában felkeltették az ellenállás újabb hullámát.

AZ ERDÉLYI ROMÁNSÁG NEM TESZ ELHAMARKODOTT LÉPÉST

Bukarestből jelentik: Pop Valér volt román miniszter a Romania és az Universul nevű lapokban feltűntetett cikket közölt az erdélyi kérdéssről. Cikkében hangoztatja, hogy nem kell félni attól, hogy az erdélyi románság elhamarkodott lépésre kaphatja el magát. Az erdélyi román lakosság értékelni tudja a két szomszédos ország magasabb érdekeit. Magatartásával szeretne hozzájárulni ahhoz, hogy a két nép közötti évezredek elleneskedés végleg megszűnjön és békés együttműködésben éljenek tovább. Azonban nem engedheti meg azt, hogy románok idegen uralom alá kerüljenek. Ha az új európai rend alkotói arra akarnák kényszeríteni a románságot, hogy nemzeti egységét feláldozza, akkor az erdélyi románság megmutatja, hogy szabadságáért szükség esetén meg is tud halni.

HIVATALOS KÖZLÉS BOSSI MEGBIZATÁSÁRÓL

Bukaresti jelentés szerint a román kormány hivatalosan is megerősítette azt a hírt, hogy Bossi római román nagykövetet fogják megbízni a magyar államférfiakkal való előzetes tárgyalások lefolytatására.

ROMANIA ÚJ KÖVETE MOSZKVA-BAN

Moszkvai jelentés szerint Davidsescu moszkvai román követ elhagyta állomáshelyét és visszautazott Romániába. Gafencu volt román külügyminiszter, az új moszkvai román követ rövidesen elfoglalja állását.

SZOVJET CSAPATÖSSZEVONÁS?

A beográdi Vreme szófia tudósítójának értesülése szerint a szovjet a kaukázusi határon nagyszámú csapatokat vont össze. Ez a csapatösszevonás arra mutat, hogy a szovjet ki akar jutni az indiai óceánra.

Németország gyorsnászadokkal is támad

Londonból jelentik: A reggeli angol lapok foglalkoznak a német gyorsnászadokkal végrehajtandó támadással is. Az angol lapok szerint a Balti-tengeri kikötőktől egészen a belga és holland kikötőkig, mindenhol készülődnek a gyorsnászadokkal való támadásra. A Balti-tenger kikötőiből a kieli csatornán keresztül rövidesen az angol partok elé érhetnek ezek a német gyorsnászadok, hogy végrehajtsák támadásaikat Anglia ellen.

LETARTÓZTATTÁK A MONTREALI POLGÁRMESTERT

Newyorkból jelentik a Német Távirati Iroda: A kanadai kormány rendelkezése letartóztatták Camillien Hood montreali polgármestert, aki háboruellenes propagandát üzent. A polgármestert nyomban koncentrációs táborba vitték.

Hood néhány nap előtt nyilvánosan elítélte azt az új törvényt, amely a kanadai férfiaknak kötelességévé teszi, hogy jelentkezzenek a hadseregbe.

Kanada francia lakosságában az

említett törvény miatt nagy mozgolódás észlelhető. A rendőrség letartóztatott több száz embert.

Camillien Hood vasárnap beszédet mondott, amelyben Kanada lakosságát felhívta arra, hogy tagadja meg a katonai kötelezettségek teljesítését, mert a kanadai népek nem kell Anglia érdekeiért harcolnia.

OLASZ HIVATALOS JELENTÉS

Az olasz főhadiszállás 58. jelentése közli: Vadászgépeink Málta felett felderítő repülést végeztek. A velük szembeszálló ellenséges gépek közül egyet lelőttek. Északafrikában Kyrenaika határára túl előretolt osztagaink visszavertek egy ellenséges páncélos alakulatot és ennek során két harciocsit zsákmányoltak, kétöt pedig megsemmisítettek Kelet-afrikában egy felderítő gépünk nem tért vissza állomáshelyére.

Reggeli Ujság
a magyarság napilapja

Az angolok a háboru kiförése óta közel ötmillió tonna hajóteret vesztek

Japán vélemény szerint Anglia már okot szolgáltatott a háborura Nagy angolelleses tüntetések Japánban

A tegnapi kiadott német hivatalos jelentés a következőképpen hangzik: Egy tengeralattjárók erősen biztosított kisérthől három felfegyverzett kereskedelmi hajót lőtt ki 15.675 regiszter tonna tartalommal. Augusztus 5-én a csatorna felett több légi csata zajlott le. Egy német gépnek sikerült két angol vadászgépet lelőnie. Repülőgépeink ezenkívül további hat ellenséges gépet semmisítették meg. Augusztus 6-ra virradó éjjel német gépek angol kikötőket bombáztak. Az angol repülőgépek az elmúlt éjjel is bombázták Északnyugatnémetország egyes városait, de anyagot kárt nem okoztak és emberélet sem esett a bombázás áldozatául. A háboru kitörésétől július 8-ig elpusztított angol hajóteréről a július

12-i hivatalos jelentés számolt be. Július 9-től 31-ig a német tengeralattjárók 344.174, tengerészeti egységek 98.500, a légi egységek 215.000 regiszter tonnatartalmu kereskedelmi hajóteret és 21.650 tonnatartalmu hadihajót süllyesztettek el. Az angolok vesztesége július 9-től 31-ig 679.324 bruttó regiszter tonna volt. A háboru kitörése óta az angol kereskedelmi tengerészet 3.725.547 bruttó regiszter tonnát veszített, haditengerészetének vesztesége pedig 2.261.313 bruttó regiszter tonna, úgyhogy az összes veszteség 4.981.860 tonna. Ezenkívül légi erőink legalább másfél millió tonna sulyu hajót sulyosan megromgáltak. A fenti számokban az elmúlt hónapban aknára futott hajók nincsenek benne.

Magyarország megmásíthatatlan álláspontra

A budapesti Pester Lloyd legújabb számában a fenti cím alatt a következő érdekes cikket közli: Arra a hírre, hogy Pessi római román követ elutazott Bukarestbe, hogy ott a Magyarországgal kezdendő tárgyalásokra utasításokat kapjon, szükségesnek tartjuk megjegyezni Magyarország megmásíthatatlan álláspontra: Magyarország rendületlenül a Münchenben kötött háromhatalmi egyezmény alapján áll és attól semmi körülmények között nem tér el hajszálnyira sem. Európa átalakulása folyamathoz van, amely a kontinens hatalmi szerkezetét máris alapjában megváltoztatta. Ennek a folyamatnak kezdetétől fogva Magyarország a legkisebb ingadozás nélkül olyan politikát követett, amely minden tekintetben a leghűségesebb és legmegértőbb azonosítást jelenti a Róma-Berlin tengely célkitűzéseivel.

Ennek a következetes magatartásnak erejénél fogva Magyarország Délkelet-Európában a tengelypolitika egyik szervének tekinti magát és a magyar népek legnagyobb büszkesége, hogy azal a fogadással, amelyben a magyar államférfiaknak Münchenben részük volt a tengely nagyhatalmai is elismerték Magyarországot képviselőjüknek Európa eme részének újrendezésében. A legerősebb érzelmi alap, amely ezt a magyar politikát irányítja az a feltétel bízalom, amellyel a magyar nemzet Hitler és Muszolini iránt viseltetik. A magyar politikának ez az érzelmi oldala éppen olyan megmásíthatatlan, mint elvei és célkitűzései. Ettől a bizalomból áthatva a magyar nép nyugalommal tekint a tengely céljainak megvalósítása elé. Ezt a nyugalmat azok a tüntetések sem tudják megzavarni, amelyeket Románia felől észlelünk.

A japán kormány négy pontból álló határozata

Tokiói jelentések szerint a japán-angol viszony mindinkább elmérgesedik. Londonban ugyan szabadlábra helyezték a letartóztatott Satori Mikaharát, ez azonban egyáltalán nem járult hozzá a helyzet enyhüléséhez. A japán kormány, amint azt a német táviratiroda tokiói jelentése közli, a hadsereg képviselőivel egyetértésben, a Londonból érkezett jelentés megvitatása után a következőket határozta el: először, hogy az angoloknak Ja-

pánban történt letartóztatása csak japán belügy, míg az Angliában végrehajtott hasonló intézkedések csak a rosszakarat kifejezői; másodsor, hogy ennek ellenére is Japán e pillanatban nem nyul ellenintézkedésekhez; harmadsor, hogy Japán megvárja Anglia további határozatait és negyedsor, ha szükséges lesz, akkor Japán hatásosabb eszközökhöz fog nyulni.

A Stefani-iroda tokiói jelentése szerint ott hivatalos helyen is az a vélemény alakult ki, hogy Anglia már megteremtette a háboru okát és ezért Japánt nem terheli felelősség az esetleges következményekért.

Press» jelentése szerint Japán azt követelte a francia kormánytól, hogy engedje meg neki Indokínában tengerészeti bázis létesítését és kössön vele szerződést, amely az eddiginél nagyobb mennyiségű vas-, szén- és ón kivitelét engedélyezi Indokínából.

Tokióban és egész Japán területén többfőn nagyszabású angolelleses tüntetések voltak.

JAPÁN KÖVETELÉSEI FRANCIAORSZÁGTÓL
Newyorkból jelentik: Az »United

Középkeleten szovjet lépésről tartanak

Ankarából jelentik: Török és perzsa vélemény szerint Molotov beszéde után tartani kell attól, hogy a szovjet valamilyen lépésre szánja el magát Középkeleten. Törökországban nagy izgalmat keltett a szovjet külügyi néphívtosa beszédének az a része, amely Törökországra vonatkozik, de még ennél is nagyobb izgalmat keltett Iránban, a Perzsiáról tett megjegyzés. Iránnak ugyanis semmiféle védelmi intézkedése nincs és egy esetleges szovjet akcióval szem-

ben teljesen tehetetlen. Perzsia igen gazdag petróleumban, vas- és egyéb ércekben. Általános vélemény szerint első sorban Irán az, amely a szovjet érdekkörébe tartozik. A múltban itt az angol befolyással kellett számolnia a moszkvai kormánynak, most azonban Nagybritannia másirányu elfoglaltságára való tekintettel, elérkezettnek véli az időt, hogy Közép-ázsiaának ezt a gazdag vidékét is bevonja érdekkörébe.

Krakkóból kitelepítik az összes zsidókat

A Warschauer Zeitung jelentése szerint a lengyel főkormányzóság közölte, hogy tizennégy nap alatt további 65.000 zsidónak kell elhagynia a Krakkó területét és a főkormányzóság más részébe költözni. Eddig 95.000 zsidó hagyta már el Krakkót. A még visszamaradt zsidóknak augusztus 15-ig kell elhagyniok

Krakkót és ez esetben szabadon választhatják meg tartózkodási helyüket a főkormányzóság más részén és magukkal vihetik ingó vagyoniukat is. Azok a zsidók, akik augusztus 15-ig nem hagyják el Krakkót, azokat kényszeríteni fogják a város elhagyására, de ezek csak 50 kiló személyi pogdyaszt vihetnek magukkal.

Husz év előtti gyilkosságot fedeztek fel Noviszádon

A rendőrség nyomoz a rejtélyes bűntény tettese után
Titokzatos bűntény ügyében indított eljárást a noviszádi rendőrség. Az Arsze Teodorovicsa ucca 7 szám alatt új házat építenek, amelynek alapjait most ássák ki. Az ásások alkalmával a munkások egy méter mélységben megrozsdásodott revolvert találtak. Amikor még mélyebbre ástak, általában megdöbbenésre egy férfihulla maradványai kerültek felszínre. Porladésnak induló csontokat találtak. A koponyán golyó nyomai láthatók amelyek világosan mutatják, hogy az elföldelt férfi erőszakos halállal mult ki. A munkások értesítették a rendőrséget, amely megindította a vizsgálatot. Malenes és Rodolyub büntügyi rendőrfőnök megállapította, hogy minden valószínűség szerint eddig még fel nem derített gyilkosság nyomait találtak meg.

Az Arsze Teodorovicsa ucca tájékán soha nem volt temető, ezért nem telezhető fel, hogy a csontok temetőből származnak. A környéken régenfe nyilvános házak voltak, lehet, hogy a gyilkosság ezekkel állott kapcsolatban. A közelben egykor pékműhely is dolgozott. Szakértői vélemény szerint husz év előtti bűntényről van szó. A rendőrség most nyomoz azután, hogy husz évvel ezelőtt kik laktak az említett ucca hetes számú házában, vagy közvetlen közelében. A rendőrség munkáját rendkívül megnehezíti, hogy a ház azóta már többször is gazdát cserélt. A gyilkosság felfedezése Noviszádon nagy szenzációt keltett. Általános érdeklődés kíséri a rendőrség munkáját, amely arra irányul, hogy a két évtizeddel ezelőtt elkövetett bűntény tettese elvegye büntetését.

A külkereskedelmi igazgatóság összeírja a sertéshizlalókat

Beográdból jelenti az Avala: A külkereskedelmi igazgatóság (Direkcija za spoljnu politiku, Beograd, postafiók 818) felhívja a sertéshizlalókat, hogy legkésőbb augusztus 15-ig jelentsék be, hogy mennyi hizodisznójuk van 160 kilógram suly felett. A levélbeli bejelentésben ezenkívül még a következőket kell feltüntetni: Milyen ára van a sertéshizlaló községében, vagy városában a kövér és milven ára van a sovány disznónak.

A sertéshizlaló neve, lakhelye (község, járás), tagja-e valamelyik szövetkezetnek, hány darab kihizlalt sertése van, mióta hizlalja azokat és mikor készül el velük. Bejelenteni csak a vagonmennyiségeket kell. Azok a hizlalók, akik nem rendelkeznek egy teljes vagonra való sertéssel, többen együtt adhatják be jelentkezésüket. Ezek az adatok azért szükségesek, hogy a külkereskedelmi igazgatóság tudja, mennyi sertés hizik az országban.

Nehéz ma kalandornak lenni!

Híres zsoldosok tündöklése és nyomorúsága Kinától Délamerikán át Abd-el-Krim felkeléséig

(London, augusztus.) A háboru professzionistáinak, a híres kalandoroknak és merész zsoldosoknak alkonyáról érdekes cikket közöl most a Grit című amerikai folyóirat, abból az alkalmából, hogy

egy régebben igen ismert norvég repülő kétségbeesett nyomora miatt Newyorkban öngyilkossági kísérletet követett el.

A repülőt, Birger Johnsen légi utjal és vakmerő vállalkozásai révén ismerték Birger Johnsen összesen 7200 órát töltött a levegőben és eletrajzában a "Távol horizontban" megírta változatos élete regényét.

Johnsen átrepülte már Dél-Amerika sűrű őserdeit, Mexikó végeláthatatlan pusztaságait, Kína mocsaras területeit, a kínai kormány zsoldjába lépett a rablóbandák elleni küzdelemben és bombatámadásokat intézett a maratók ellen.

Egy alkalommal a kód leszállásra kényszerítette és a banditák fogságába került.

Mint kínai zsoldos százezer fontot keresett, de maláriát kapott és kénytelen volt felhagyni jól jövedelmező mesterségével. Pilóta-karrierjét 40 éves korában be kellett fejeznie, pénzét elpocsékolta, feleségét elvesztette és nagy nyomorában most öngyilkossági kísérletet követett el.

Más híres és hírhedt zsoldosok és kalandorok is osztoztak Birger Johnsen sorsában.

NEM ÜZLET A HÁBORÚ!

A világháboru előtti délamerikai forradalmak ismert figurája volt Tracy Richardson, akit a délamerikai államok kitűnően megfizettek, mert elsőrendű szakértője volt a gépfegyverkezelésnek. A világháboruban leáldozott az ő karrierje is, mert, mint kijelentette:

— A gépfegyverben már nincsen üzleti fantázia.

A világháboru ezerszámra nevelte a gépfegyverhez értő katonákat és ma már minden katona tudja, hogyan kell bánni a gépfegyverrel.

A századforduló egy másik hírhedt kalandora O'Reilly most kis newyorki lakásában tengeti hátralévő napjait, 1897 és 1924 között.

O'Reilly végigharcolta a világ esak-nem valamennyi háboruját és forradalmát. Az ír származású O'Reilly zsoldos volt Kinában és Mexikóban, résztvett Abd-el-Krim afrikai háborujában a Philippi-szigetek felkelésében, Honduras, Nicaragua és Venezuela harciban. Mint zsoldos igen nagy összegeket keresett, de öreg korára teljesen vagyontalan maradt. Hasonló sorsra jutott Sam Dreben is, aki mint zsoldos katoná szízezer fontot keresett, de koldus-szegényen halt meg Los-Angelesben. Sam Dreben Kinában, Mexikóban, Dél-Amerikában és Európában harcolt végig számtalan háborút és forradalmat.

Didier Masson, a híres francia repülő is igen sok pénzt keresett Mexikóban, 1913-ban Masson, aki egyik uttörője volt a repülés ügyének, a mexikói felkelők zsoldjába állott. A felkelők győztek és

busásan megjutalmazták kitűnő szolgálataiért a francia pilótát,

aki azonban vagyonát elpazarolta és jelenleg Honduras-szigetén fűszereket és rákot árul.

Ugyancsak prózai foglalkozásra tért át a mexikói forradalmak egyik népszerű zsoldosa: Jack Zimmermann is, aki a híres Tracy Richardson megsebesülése után

Richardson géppuskáját kezébe és több csatában kitűntette magát. éveken át résztvett a délamerikai kalandorok között, majd visszatért az Egyesült Államokba és ott jelenleg házzsámotárul.

AZ UTOLSÓ DAL

Tim McGuire, egy másik híres amerikai katona, Abd-el-Krim háborujában esett el. Tim McGuire végigharcolta a mexikói forradalmakat és résztvett a világháboruban is, majd pedig a spanyol idegenlégő szolgálataiba lépett. Mc. Guire híres volt köny-

nyelműségéről és pazarló természetéről.

Minden vagyonát nőkré költötte és a tekintélyes összegekből, amiket a különböző államoktól kapott zsoldos szolgálataiért, egyetlen fillérje sem maradt. Az utolsó csatában vele harcolt a jelenleg Newyorkban élő Tex O'Reilly is. Ketten vezettek rohamra egy legionista századot Abd-el-Krim csapatai ellen. A véres kézitusában McGuiret az arabok összeszurkálták. Az ír származású amerikai zsoldos haladt, amikor a táborba vitték. Orvos nem volt a közelben és a halálát O'Reilly, régi bajtársa ápolta. A rettenhetetlen bátorságáról híres Tim McGuire egy üveg likört kért. Kérését teljesítették és a haladókatona hajnalban alkohollal meghalt.

Utolsó perceiben még egy régi ir népdalt énekelt és mámorra elfeledtette vele szörnyű szenvedését. McGuire egyike volt a legelsőzantabb, félelmet nem ismerő katonáknak.

Németország

a francia hadizsákmányból

egész hadseregeket fegyverezhetne fel

Berlinből jelentik. A Völkischer Beobachter érdekes cikket közöl az egyik német propaganda század munkatársának, Alfons Brüggemannnak egy franciaországi arzenálban tett látogatásáról. Ebben a régi arzenálban gyűjtötték össze a francia hadizsákmány elenyészően csekély töredékét és

itt helyezik ismét üzemképes állapotba az óriási ágyukat, az aknavetőket, géppuskákat, rádiókészülékeket, távesőveket, irányzókészülékeket és mindazt a drága hadiszert, amelyekre Franciaország oly sok milliárdot költött 1918 és 1940 között.

Az arzenál hatalmas udvara zsúfolásig van fegyverrel, ágyuval, de még az épülettömb környéke is tele van a felmérhetetlen német zsákmány nehezebb darabjaival: 72 tonnas tankokkal, 28 centiméteres mozsarakkal és egyéb ilyen nehezen mozgatható és nehezen elhelyezhető hadianyaggal.

Az első tankokat a németeknek maguknak kellett még bevontatniok az arzenálba, mert a francia kezelőlegénység igyekezett használhatatlanná tenni harciocsijait. Sok kárt nem tudtak ugyan okozni, azonban a tankok a maguk erejéből mégsem tudták volna megtenni az utat. Amikor azután az elő hat tankot rendbehozták a németek az arzenálban talált bőséges pótalkatrészek segítségével: attól kezdve

a rendbehozott francia harcocsikat használták fel a megakadt tankok beszállítására,

akárcsak az elefántvadászok, akik szelid elefántokat használnak fel a vadelefántok összefogásánál.

A hadizsákmány legnagyobb részét mégis érintetlen állapotban találták a németek. Különösen áll ez a puskákra, amelyeket a menekülő francia gyalogság utközben eldobált. Az arzenál udvarán felhalmozott több, mint százezer puska závarzata hiányzik ugyan, azonban a závarzatok mind megvannak mégpedig a németek kezében. Ennek a magyarázata az, hogy az előnyomuló német csapatok nem törődtek azzal,

hogy összeszedjék az elszórt fegyvereket, viszont nem hagyhatták az utszélen heverni a tüzkész puskákat.

A németek egyszerűen segítettek a dolgon: kirántották az eldobált francia puskák závarzatát, zsebredtájták és leadták a legközelebbi gyűjtőállomáson. Most

az arzenálban mást sem kell csinálni, mint a závarzatot a helyére illeszteni és máris használhatóvá válnak a franciák eldobott puskái.

Ettől függetlenül azonban százezer vadonatúj gyalogsági fegyvert is találtak az arzenálban, amelyeket a franciák itt tartalékolnak. A puskák ki sincsenek csomagolva és gondosan becsirozva várják, hogy most már a németek használják őket.

Rengeteg nehéz ágyut és mozsarat is találtak ebben a francia arzenálban az előnyomuló németek.

A franciáknak nem volt elég kiképzett légénységük a nehéz ágyuk és mozsarak kezelésére, így a drága és felbecsülhetetlenül értékes lövegek ki sem kerültek a frontra.

Hetenként hatvan tankot hoznak rendbe a németek ebben az egyetlen arzenálban és ilyen javítóműhely tucatjával dolgozik Franciaországban. A munkában franciák is segítettek, mégpedig önként jelentkező francia hadifoglyok, akik ezért külön díjazásban részesülnek, azonkívül az arzenál munkásai, akik nem menekültek el a német előnyomuláskor.

A németek franciaországi hadizsákmánya még mindig áttekinthetetlen.

Az óriási zsákmány már magábanvéve is mutatja, hogy a németek, hihetetlen erejű előretörés valósággal legázolta a franciákat, úgyhogy a hadosztályok a fejesztett menekülésben látták egyetlen reménységüket. A visszafelé özönlő francia katonáknak eszükbe sem jutott, hogy a hadianyagot megsemmisítsék, így Németország egyedül a francia hadizsákmányból egész hadseregeket fegyverezhetne fel játszi könnyedséggel.

HALLÓ!

Tegnap befejeződtek Moszkvában a szovjet köztársaság és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi tárgyalások.

A volt Lengyelország területén levő német főkormányzóság a zsidókat ghettókba kényszerítette. Minden tíz éven felüli zsidó férfinak és nőnek kabátja és felsőruhája karján legalább tíz centiméter széles fehér szalagot kell viselnie, a hatágu csilaggal. A lengyelországi városok és falvak lengyel-zsidó vegyes részeiből eltűntek a zsidók és mind külön városrészekben laknak. Minden zsidónak legalább két évig kötelező munkát kell végeznie. A zsidó munkacsoportok élén zsidó vezető áll, aki átveszi a német hatóságok parancsait és azok végrehajtásáért felelős. A munkaközösségben levő zsidóknak a főkormányzóság munkát és megélhetést biztosít. A zsidók ghettókban önkormányzat alapján élnek. A ghetto élén a zsidó tanács áll, amely a német hivatalok utasításait végrehajtja és azokért felelős. A főkormányzóság területén a zsidók külön törvények alá esnek.

Angliában június 17. és július 15. között 60.431-gyel emelkedett a munkanélküliek száma. Így Angliában a június 17-i 76.833 munkanélkülivel szemben 827.266 munkanélküli van. A munkanélküliség főleg a széniparban emelkedett, a szénkivitel nagymérvű csökkenése következtében.

Helsinkiben Talvile tábornok vezetésével megalakult a munkások szövetsége. Az »Uusi Suomi« című lap szerint ez a szövetség lesz a legnagyobb szervezetek egyike Finnországban, mert a nép valamennyi osztályának képviselőit magában foglalja.

Szofióban szlovák-bolgár kereskedelmi tárgyalások indultak meg. Bulgária az áruforgalom növelése érdekében csak nemrég kötött szeliskörü megállapodást Magyarországgal és most hasonló szerződést köt szlovákiával is.

A newyorki lapok jelentése szerint Mexikóban betiltották a szabad ég alatti gyűléseket.

A német távirati iroda lisszaboni jelentése szerint Londonban a múlt évhez viszonyítva, lényegesen emelkedett az öngyilkosságok száma. A múlt évben január 1-től július 8-ig összesen 293 öngyilkosság volt az angol fővárosban, míg az idén január 1-től június 30-ig 871 zemély követett el öngyilkosságot.

A francia »Campagne General Transatlantique« nagy hajózási társaság egyik igazgatósági tagja Londonban angol vállalként cégjegyeztette a társaságot. A társaság üzleti terveiről semmit sem lehet tudni.

Sumner Walles amerikai államtitkár hivatalosan megafolta azt a külföldi eredetű hírt, hogy Franciaország az Egyesült Államoktól élélmiszereket kért volna.

A Petit Parisien szerint augusztus elején újból megnyitották a közlekedést a Kis Szent Bernáton átvezető uton. A lap hozzáfűzi, hogy rövidesen megnyitják a vasútforgalmat a Monte Cenis alaguton keresztül is.

Elment a jó pap...

A sztáríbecsei alsóvárosi katolikus hívek búcsúja a Szomborba helyezett Mészáros Armand segédlelkészről

Mint köztudott, Mészáros Armand sztáríbecsei alsóvárosi segédlelkész a szuboticali püspöki hatóság Szomborba helyezte át. Mészáros Armand három éven át működött az alsóvárosi plébánián. Kiváló képessége, közvetlen modora csakhamar közkedvelté tette a hívek körében. Sztáríbecsére érkezése óta, megszakítás nélkül tevékeny részt vett az alsóvárosi Katolikus Kör és az Alsóvárosi Keresztes Ifjúsági Egyesület kulturális mozgalmában. Nagyon sok szinelőadás és kulturdél után sikeres rendezésében jelentős rész illett meg. Mint előadó is egyike volt a legkiválóbbaknak Sztáríbecsén. Az általa tartott nívós ismeretterjesztő előadásokon minden esetben nagy számú közönség jelent meg, közöttük számosan a belvárosból.

Példaképe a mai idők által megkövetelt törekvő, képzett fiatal papnak.

Lelkivezetője volt az alsóvárosi keresztes egyesületnek megalakulása óta. A közönségből való távozása a hívek őszinte sajnálatát váltotta ki.

Az alsóvárosi Katolikus Kör és az Alsóvárosi Keresztes Ifjúsági Egyesület vezetősége a távozó segédlelkész tiszteletére búcsuestét rendeztek a körli otthonban. A banketten közel 130 személy jelent meg. Az Alsóvárosi Katolikus Kör nevében Csizofszki István plébános gyönyörű szavakkal méltatta Mészáros Armand fáradhatatlan működését s többek között ezeket mondta: — Az a tény, hogy Mészáros Armand búcsuestélyén ilyen szépségű közönség jelent meg, bizonyítja annak, hogy

immár Sztáríbecsén is kezdik értékelni a kulturmunkát és kulturmunkást.

Mészáros Armand egyik legintenzívebb és legkiválóbb kulturmunkása volt Sztáríbecsének. A megjelentek hálójukat akarják leróni Mészáros hároméves működése iránt. Brankovics Lajos az Alsóvárosi Keresztes Ifjúsági Egyesület elnöke közvetlen szavakkal búcsuzott el az egyesület lelkivezetőjétől. Csepella József ügyvédjelölt a belvárosi ifjúság üdvözlését tolmácsolta. Nagyon szép beszéddel köszönt el a távozótól Cziráki-Fetter Imre. A beszédekre Mészáros Armand megható szavakkal válaszolt.

Az ünnepelt tiszteletére Varga Nándor—Sági Pálke, Tóth László—Kiss Pöze, az általuk kreált magyar táncot mutatták be. Balaska János, Gáspár József és Kovács László különféle torpágyakörökkel szórakoztatták a megjelenteket.

A bankett a legjobb hangulatban a reggeli órákig tartott.

Aki 71-ben ott volt a versaillesi tükörteremben...

Berlinből jelentik: Most ünnepelte kilencvenedik születésnapját a német császárság kikiáltásának utolsó még élő szemtanúja, Paul Kleiber nyugalmazott vasuti főtitkár ez az utolsó szemtanú, aki ott volt 1871 január 18-án Versaillesban,

amikor a tükörteremben kimondották az új német császárság megalapítását

A győzelmes franciaországi hadjárat befejezése után, Kleiber mint önkéntes tizedes jutott el a porosz megszálló csapatokhoz Versaillesba és aközül az 1500 ember közül, aki ezen a történelmi nevezetességű ünnepségen résztvett, már csak egyedül ő van életben.

Petrovgrád harca a nemzetközi útért

Petrovgrád megkerülésével tervezik a noviszádi-temesvári műutat

Petrovgrádról jelentik: Mint ismeretes, a szabalyi Tiszahid felépítésével egyidejűleg — ez a nagyarányú építkezés most van folyamatban — nemzetközi országút épül Noviszád és Temesvár között, amely Bánáton keresztül haladva közvetlen kapcsolatot teremt a báni székváros és a romániai Bánát főhelye között. Az országúttal kapcsolatosan a legutóbbi városi közgyűlésen felszólt Kosztics Petár, a kereskedelmi és gyáripari kamara elnöke és kijelentette, hogy értesülése szerint

a nemzetközi országút nem érinti Petrovgrádot, hanem megkerüli a várost.

Kérte a városelölket, hogy idejekorán tegyen lépéseket illetékes helyen, hogy az utat Petrovgrádon vezessék keresztül, mert ennek a város szempontjából nagy gazdasági fontossága van. A városelölket annakidején azt válaszolta a felszólalásra, hogy hivatalosan még nem értesült az utirányról, de szükség esetén megteszi az intézkedéseket, hogy az országút kiépítésénél vegyék figyelembe Petrovgrád érdekeit.

A közgyűlés után a városvezetés érintkezésbe lépett az építészetiügyi minisztériummal és kikérte a kiépítendő út terveit. A tervek most megérkeztek és azokból kiderült, hogy

a nemzetközi országutat valóban Petrovgrád megkerülésével kívánják kiépíteni,

a város érdekeinek figyelembevételével. A tervrajz szerint a nemzetközi út Andrejevác felől jön Petrovgrád felé, de a repülőterénél elkanyarodik, átszeli az elemiri és melenci országutakat, keresztülhalad a Szarajevszka uccán, elhalad a vásártér mellett, majd a Sztrelisna uccán végig az erdő mellett és a keskenyvágyú kültelki állomás közelében szeli át a Begát, ahol hid épül.

A tervnek van még egy másik változata is, ez azonban még kedvezőtlenebb Petrovgrádra, mert eszerint az országút teljesen megkerülve Petrovgrádot Kleknél szeli át a Begát és ott épül ki a hid.

Miután az országút tervei ellenkeznek Petrovgrád érdekeivel, a város mozgalmait indít a terv megváltoztatására. Cvetkov Milorád városelölket a közeljövőben széleskörű értekezletre hívja egybe a petrovgrádi gazdasági egyesületeket és intézményeket. Az értekezleten előreláthatólag határozatot hoznak, amelyben kéri, hogy a nemzetközi országutat vezessék Petrovgrádon keresztül. A határozatot azután küldötség viszi az illetékes hatóságokhoz.

Az „átértékelt” család

1 és 2 gyerek után adót kell fizetni, 3 gyerek után nem, 4 és több gyerek után már a szülő kap a kincstártól — egy francia professor terve szerint

Vichyből jelentik: Az új francia közélet legforradalmibb jelensége, a jelek szerint, a család társadalmi fogalmának átértékelésével kapcsolatban nyilvánul meg. A francia társadalmi élet eddig

az egyes polgárok közötti teljes egyenlőség alapján épült fel,

anélkül, hogy az egyének személyes-rönti fontosságát az egyenlőséggel kapcsolatban tekintetbe vették volna. Politikai és gazdasági téren egyaránt csakis az egyén számított. A szavazójog csakis az egyént illette meg s éppen így a fizetés, még akkor is, ha ezt az ugynevezett családi pótlékkal egészítették ki.

A most erőre kapó új felfogás szerint azonban ennek az értékelésnek döntően módosulnia kell, mert **egy nép nem az egyéneiben, hanem a családjában él.**

Az új rend szociológusai hangoztatják, hogy a tekintélyuralmi Franciaország életbeléptetendő alkotmányának első sorban a család új társadalmi szerepét kell lerögzítenie, tehát az új alkotmány leglényegesebb kinyilatkoztatása így hangzanék: »A francia nemzet családokból tevődik össze.«

A család jelentőségének ez a megváltozott értékelése az egyént szintén családnak tekintené, egy csoponyi, szűkkörű családnak, amely nem egyéni, hanem korlátozott családi jogoknak örvendene. Így azután a család a nemzet elemi sejtje lenne.

J. B. Paris professor, egyetemi tanár, rendkívül érdekes tanulmányban fejtegeti azt a problémát, hogy az újraértékelt család miként helyezkednek el Franciaország politikai és gazdasági keretei között?

Ami a politikai részt illeti, Paris szerint az új alkotmányban a szavazati jogot ilyenképpen kell szabályoznia: »Minden francia polgár, korra és nemre való tekintet nélkül, szavazás-

ra jogosult.

Ilyenképpen minden magános egyének, akár férfi, akár nő legyen az illető, egy szavazata lesz. A nő, de gyermektelen férfi két szavazatot fog képviselni s általában a családfe — férfi vagy nő —

annyi szavazatot, ahány tagja a családnak van.

A professor hangsúlyozza, hogy csupán ez a rendszer engedheti meg az igazi egyetemes szavazást. A családot az ország sorsának az intézésében, s ennek következtében saját sorsának intézésében is, végül méltó befolyás fogja megilletni.

Ez az új rendszer gazdasági szempontból nem az egyén, hanem a család egzisztenciális szükségleteit venne tekintetbe. A számítások szerint

Franciaország virágzásához és reneszánszához családonként három gyermeket kell számítani.

Ez a normális és szükséges családi létszám. Az ilyen családnak a létét kell mindenekelőtt biztosítani s a jövődöbéli bérminimumnak meg kell engednie, hogy a háromtagú család méltón élhessen.

Hogy a terhek ama családok között, amelyekben háromnál kevesebb és azok között, amelyekben háromnál több gyermek van, méltányosan oszlanak meg, ugynevezett

»Országos Családi Kompenzációs Pénztár«-t kell felállítani,

amelynek az egysúlypontja a háromgyermekes normális familia lenne. Ezek a háromgyermekes családok a pénztárba semmiféle járulékot nem fizetnének be, de viszont attól semmiféle jövedelmi pótlékot sem kapnának.

Kétségtelen, hogy egy gyermek eltarthatási költsége a szülők jövedelmével arányviszonyban állanak. Feltételezhető, hogy egy gyermek a családi

jövedelem egytized részét emésztí fel, s hogy három gyermek e jövedelem háromtizedébe kerül. Ebből az következik, hogy a kétgyermekes családok jövedelmük egytized részét a kompenzációs pénztárba szolgáltathatják be. Az egy-egygyermekes családok kéttized részével, a gyermektelenek pedig háromtized részével adóznának. Az elgondolás szerint

a nőtlenek jövedelmük felét tartoznának a pénztár rendelkezésére bocsátani.

Ezzel szemben a négygyermekes családok jövedelmük egytized részét, az ötgyermekesek kéttized részét... és így tovább igényelhetnék a pénztártól familiáris pótlékképpen.

Paris professor szerint ez a rendszer is az igazi egyenlőség kifejeződése lenne: a terhek és az ezeknek megfelelő eszközök egyenlősége.

Az egyetemi tanárnak ezt a tervetét illetékes kormánykörök most tanulmányozzák. Valószínű, hogy az átértékelt család statutumát új adózási rend egészíti majd ki, amelynek kulcsa szintén a familia lesz.

Két petrovgrádi gyermek rejtélyes ellünése

A rendőrség keresi a gyermekeket, akikről az anyák azt állítják, hogy ritették őket

Petrovgrádról jelentik: Nem minden napi bűntényben nyomoz a petrovgrádi rendőrség. A bűnügyi osztályhoz feljelentés érkezett, amely figyelmeztette a rendőrséget, hogy Koratyev Szmilyának törvénytelen gyereke született és

a gyermek nyomtalanul eltűnt.

A petrovgrádi rendőrség nyomozni is kezdett és szenzációs adatokhoz jutott. Koratyev Szmilyának viszonya volt Popov Ivánnal, a petrovgrádi vasuti műhely Kovácsmesterével, a viszonynak következményei is lettek. A szomszédok legnagyobb csodálkozására azonban az életerős fiugyereket egy nap eltűnt és az anya nem akart tudni semmit a gyerekről, mikor a szomszédok érdeklődtek.

A rendőrség kihallgatta Kralyev Szmilyát és anyját Darinkát, akik elmondták, hogy a leányok valóban fiugyereke született és Bugarscs Lyubica tanácsára

a gyereket a beográdi Decsji domba adták.

Ezzel szemben a rendőrség megállapította, hogy Bugarscs Lyubica leányának Gyurgyinkának is törvénytelen gyereke született és azt tényleg a beográdi Decsji dom ajtajába helyezte. Később azonban

a gyereket kivették és azóta nyomavészett.

A petrovgrádi rendőrség megkeresésére a beográdi Decsji dom ertesített küldött, amely szerint Kralyev Szmilya nem helyezte ott el törvénytelen gyereket. Erre a petrovgrádi rendőrség

letartóztatta Kralyev Darinkát és leányát Szmilyát, valamint Bugarscs Lyubicát, mint a Kralyevék tanácsadóját és felbűntöit.

A rendőrség most abban az irányban nyomoz, hogy hova tűntették el a gyereket.

Minden valószínűség szerint a Beograba fejtötték.

Bugarscs Gyurgyinkát is keresi a petrovgrádi rendőrség, hogy az ő gyereket is megtalálják.

A petrovgrádi rendőrség bűnügyi osztályának az a gyomja, hogy nemcsak a két gyerekről van szó, hanem a gyerekgyilkosságok egész soráról.

Egy magyar zongoraművészről beszámolója Hongkong és Sangháj izgalmas mai életéről

(Szeged, augusztus.) — Fél évvel ezelőtt Távol-Keletre, Hongkongba indult egy fiatal szegedi zongoraművész, Vágó Klári. Azóta Hongkongban él férjével, éppen a legválságosabb és legizgalmasabb napokban. Ez a forró és egyre nehezebbé váló levegő eleve nedik meg azokból a sorokból, amelyek öt hét után érkeztek szegedi hozzátartozóihoz és amelyekben a fiatal zongoraművész beszámol a mai távolkeleti életéről Hongkongtól Sanghájig,

ahová most kénytelenek voltak elindulni, mert Hongkongban veszedelmessé vált a helyzet.

A levél még június 14-én íródott, azokban a napokban, amikor Olaszország hadbalépése már megtörtént.

A „Suiyang” fedélzetén, uton Sangháj felé... Utolsó hónapunk története — írja — olyan mozgalmas és izgalmas volt, mint egy valóságos regény. Amikor egyre nyomasztóbb hírek érkeztek, elhatároztuk, hogy a Jáva melletti Timor szigetére utazunk, annak is Dili nevű fővárosába, amelyről nemcsak igen jó hírek vannak, de ezenfelül portugál gyarmat. Terünk ugyanis az volt, hogy

kijövünk angol területről,

mert előttünk volt az internálások szomorú példája. Szemünk előtt játszódtak le az utóbbi idők izgalmas eseményei. Az olaszokat szinte percek alatt összefogdosták, a németeket szintén, tudtuk tehát, mi vár ránk. Elhatározásunk előtt azonban férjemnek újabb négyhónapos kitűnő szerződést ajánlottak föl azzal a hozzáadással, hogy további hat hónappal meghosszabbítják, csak maradjunk. Egyelőre hát fölfüggesztettük indulásunkat és maradtunk, annál is inkább, mert a szerződés remek feltételekkel járt. De továbbra is éreztük az internálás lehetőségét. Néhány hétig tartott ez a helyzet, amikor egy szép napon minden német levelet kapott, hogy június hó 11-ig el kell hagynia Hongkongot, még azoknak is, akik szeptemberben nagy garanciákkal szabadultak az internálástól vagy a kiutasítástól. Számos sok évtizede ittlakó gazdag német

kénytelen volt szinte napok mindent likvidálni.

Eladták mindenüket és indulhattak szegények tovább, ismeretlen jövőbe. Mi magyarok továbbra is nyugodtan maradhattunk volna, de férjem most már nem hagyta magát rábeszélteni és a kitűnő szerződés és a meleg invitálás ellenére is elhatároztuk, hogy elhagyjuk Hongkongot. Megkezdődött a rohanás a különböző hajóstársaságokhoz, az utolsó percben elejtették a timori utazás tervét és elhatároztuk, hogy Sangháj felé ha-

józzunk. Elhatározásunkat az érlelte meg, hogy a japánok nagyon is érezhetően pillantgatnak Holland-India felé (Timor is beletartozik), hiszen most ezek a szigetek árván maradtak, nekem pedig nem volt kedvem esetleg egy japán bomba által kimulni. Itt Keleten is sok izgalom van.

az európai háboru itt már nagyon érezteti hatását,

az egyetlen — pillanatnyilag — nyugodt helynek Sangháj látszik.

— Előfordulhat, — írja tovább beszámolójában — hogy egy időre egészen megszakad a levelezés, az olasz háboru miatt nincs hajó, se repülőgépposta. Azt hiszem, a transzszibériai vasutat lehet majd talán igénybevenni. Mi nyugodtan és biztonságban vagyunk, sanghaji pénzben nyolcezer dollárunk van, ami szép pénz, ha elgondoljuk, hogy 300 dollárból ki lehet jönni egy hónapban. Pénzünket azonban nem váltottuk át, meghagytuk hongkongi és amerikai dollárban. Most pedig hat hónap után megint a végtelen vizen uszunk, most megyünk mászatra a Sárga-tengeren...

Vágó Klári a beszámolót június 20-án Sanghájban fejezte be, ahová többnapos tengeri utazás után érkeztek a »Suiyang« fedélzetén. Sanghájban, ebben a lüktető életű, különös nemzetközi világvárosban a két magyar muzikus azonnal szerződést kapott.

— Rengeteg magyarral

találkoztunk, — írja — de a németek száma egyenesen csillagászati. Az óriási lüktető világváros tele van felhőkarcolóival, többmillió emberrel, japántól magyarig minden náció képviselve van, külön arab negyed is van.

A fél város japán kézen van

(mi is itt lakunk), egy nagy darab francia terület, aztán itt van még a nemzetközi negyed, ami angol és amerikai tulajdon és a negyedik rész a régi kínai város. Mindez azonban teljesen együtt van és a franciából úgy megyünk át a nemzetközi részbe, mint az Erzsébet-körutról a József-körutra... Talán megnyílnak megint a légi-járatok és akkor beszámolhatok az otthoniaknak itteni életünkről, sürgönyözni nehéz, hiszen 5 dollár 18 cent egy szó... Elég annyi, hogy Távol-Keleten vagyunk, boldogok vagyunk és alig hogy ideértünk a hongkongi forró levegőből, már szerződést is kaptunk. Egyelőre boldogan és meglegedetten dolgozunk...

DANIABAN BENZIN HELYETT FAGAZ HAJTJA AZ AUTÓKAT

Benzinnél jobb és stilszerűbb a gáz. Mert beszerzési forrása nincs távol. No meg a gáz s az autó összeillőbb. Mert gázzal hajtott autó jobban gázol.

FANYAR TOBIÁS

HÍREK

— MAGYAR SZULÓK, MAGYAR ISKOLÁBA IRASSÁTK GYERMEKEITEKET!

IDŐJÁRÁS

Jugoszlávia egész területén, a tenger mellék kivételével felhős idő volt. Helyenként esett az eső. A hőmérséklet nem változott lényegesen. A legalsó hőmérséklet Kupresen és Plevlyén 6 fok, a legmagasabb Podgoricán 30 fok volt.

Időjelzés: Felhős idő várható, időnként esővel, lényeges hőváltozás nélkül.

— Beslic miniszter nem fogad.

Beogradból jelentik: Beslic Nikola közlekedésügyi miniszter hosszabb időre elutazott Beogradból és ezért kabinetirodája egyelőre senkit sem fogad. A miniszter visszaérkezését idejében jelentik.

— A Horvát bñsàg Radics Sztjepàn ünneplésére készül. Augusztus 3-án lesz Radics Sztjepàn horvát parasztpárti vezér halálának tizenkettedik évfordulója. A horvát parasztpárt elhatározta, hogy ez alkalommal az egész bñsàgban különösen fényes külsőségek között ülik meg Radics Sztjepàn emléknapját. Zágrebben szindarabot mutatnak be Radics haláláról.

— A dunabñsàgi gyógyszerész kamara adománya a petrovgrádi árvíz-károsultaknak. Petrovgrádról jelentik: A petrovgrádi Háztalajdonosok Egyesülete tegnap értesítést kapott a noviszádi gyógyszerész-kamarától, hogy a petrovgrádi árvíz-károsultaknak ötezer dinár segélyt szavazott meg a kamara.

— Elítelt szubotícai életmiserhamisítók. Szubotícaról jelentik: A szubotícai rendőrség 200 dinár pénzbüntetésre ítélte Sztepanovics Szredojénét, mert hamis tejet árusított. Maczankó Józsefné és Szabó Rácz Giza szintén 200 dinár büntetést kaptak, mert a paprikát korpával keverték.

— Beogradban ecetsavat ivott egy noviszádi özvegy. Beogradból jelentik: Farkas Mária noviszádi születésű beogradí szakácsnő öngyilkossági szándékkal ecetsavat ivott. Súlyos állapotban szállították a kórházba. Farkas Mária egész a mult évig állandóan Noviszádon élt. Özvegy asszony volt, három lányával együtt szegényesen élt. A mult évben megismerkedett egy Miloszávyevics Milorád nevű beogradí munkással. Miloszávyevics udvarolt az özvegynek és bár a fiatalember csak 28 éves volt, míg az asszony 38, hamarosan bizalmas viszony támadt közöttük. A fiatalember házasságot ígért az özvegynek és Beogradba hívta lakni. Az özvegy el is költözött Beogradba, ahol szakácsnői munkát vállalt. Udvarlója azonban időközben megmondta magát és kijelentette, hogy nem veheti feleségül. Azzal érvelt, hogy a szülei tiltják ezt a házasságot. Farkas Mária efeletti elkésredésében akart megválni az élettől.

— Meghalt Majoros Adolf szubotícai ügyvéd. Hétfőn Szubotícan meghalt dr. Majoros Adolf ügyvéd, halála nagy részvétet keltett. Dr. Majoros különösen a háboru előtt játszott nagy szerepet a város társadalmi életében. Tagja volt az ügyvédvizsgáztató bizottságnak, az összes humánus és kultúregyesületeknek. Igazgatósági tagja volt az urí kaszinónak és élénk részt vett a Volt Magyar Párt vezetésében is. Temetése kedden délután volt.

— Négyhavi fogházat kapott egy sztaramoravicaí tyuktolvaj. Szubotícaról jelentik: A szubotícai törvényszékben Marinkovics Jován hármás bírói tanácsa kedden tárgyalta Bíró Mihály negyvenkilenc éves büntetett előéletű napszamos bűnügyét, aki azért került a vádlottak padjára, mert ez év tavaszán több sztaramoravicaí tanyán tyuklopást követett el. Bíró János a lopásokat beismerte. A bíróság dr. Papp Lajos védőbeszéde után Bíró négyhavi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Tüz Nádalj határában. Obrovacsí Nikola nádalji gazdálkodó tanyáján leégett egy asztag buza, amelybe hét hold termését hordták össze. A kár huszezer dinár. A tüzet a cséplőgép keményéből kiugrott szikra okozta.

— Öngyilkosság Sövén. Straut Péter noviszóví 73 éves gazdálkodó a lakásán felakasztotta magát és mire tettét észrevették, már meghalt. Tettét betegsége miatt követte el.

— Leesett a buzaasztagról egy temerini munkás. Csorba András 26 éves temerini munkás cséplés közben leesett a buzaasztagról és súlyos sérüléseket szenvedett. Beszállították a noviszádi kórházba.

— Szerencsétlenség Noviszádon. A noviszádi Pasiceva utcában tegnap délután a villamos elgázolt egy aszszonyt. A szerencsétlenül járt nő súlyos állapotban szállították kórházba. A szerencsétlen nő Petrovics Darinka szakácsnővel azonos.

— A temerini Ipartestület vasárnap tartja házszenfelő ünneplését. A temerini iparos társadalomnak vasárnap szép ünnepe lesz. Felavatják az Otthon új nagytermét házszenfelővel kapcsolatban. Az ünnepeyre délelőtt 9 órakor gyűlekeznek a diszfeivonulásban a templomba mennek nagymisére. Mise után házszenfelés lesz, majd diszközgyűlést tartanak. Délben társasbéd, délután pedig az iparosifjuság részére tánc az új nagyteremben. Este kabaréelőadást rendeznek, a műsor után tánc. Az építkezésekkel kapcsolatban a temerini iparos társadalom ismét tanbizonyosságát adta a szép összetartásnak, amellyel lehetővé vált újabb közintézmény létesítése. Büszkeséggel állapítják meg, hogy csak az összetartás és az aldozat-készség párosításával lehet eredményt elérni. Az ünnepeyen a temerini iparos társadalom minden tagja részt vesz.

— Munkában a muzslaj kisbicska. Tapasztó Mátyás és Tasi Pap József muzslaj legények huzamosabb idő óta haragos viszonyban voltak egymással. Faluszerite hangoztatták, hogy eljön még a leszámolás órája. Vasárnap a muzslaj Kovács-féle vendéglőben Tapasztó és Tasi Pap mulattak, a két haragos hamarosan összeakaszkodott. Tapasztó bicskát rántott s Tasi Pap mellébe szurta. Tasi Pap József könnyű sérüléseket szenvedett és beszállították a petrovgrádi kórházba, ahol kisebb műtétet hajtottak rajta végre. Tapasztó Mátyást a csendőrség letartóztatáta.

— A Szubotícai városi tisztviselők és a fizetésemelés. Szubotícaról jelentik: A szubotícai városi tisztviselők egyesülete ma, szerdán délután Ivkovics Ivandékics Lázó városbíró hivatalában ülést tart, amelynek napirendjén a szubotícai városi tisztviselők régen aktuális fizetésemelése szerepel.

KULAI HIREK. A kulai születésű lakosoknak, akik 1872—1929. évben születtek, szeptember 1-ig jelentkezniük kell a kulai katonai hatóságnál. Akinek nincs katonakönyve, szeptember 1-ig szintén jelentkeznie kell a katonai referensnél. — Az új és régi buza ára Kulán 230 dinár, kereskedők 242 dinárért adhatják el.

Adai anyakönyvi hírek. Adán július hónapban született 10 fiú és 9 leány. Házasságot kötöttek: Paróczy Benjamin és Dóczy Mária, Dóczy Mihály és Sipos Mária, Barna Mihály és Apró Katalin, Gagics Milorad és Szedmakov Draginja, Tokin Vladimir és Lepojev Draginja, Jakovljevic Branislav és Vilovszki Nadica. Meghaltak: Fehér Menyhért 63 éves, Rákos Anna 75 éves, Uracs József 74 éves, Rusák András 66 éves, Tóth Zámbo János 62 éves, Faragó Pál 96 éves, Kortvélyesi Julianna 48 éves, Hollo Mihály 60 éves, Lóczy Zsuzsanna 38 éves, Kovács Veronka 2 éves, Katona Mária 82 éves, Topáovics Lázár 80 éves és Wolford Erzsébet 22 éves korukban.

Női fürdőruhák, női kabátok, gútyok, meltartók, kesztyűk és harisnyák szaküzlete: Fischer J. és Fia, Novi Sad, Trg Oslobodjenja 2.

BÁCSKOGRADISTEI HIREK. Süge Vilmos asztalossegéd hosszú és kinos betegeskedés után 27 éves korában elhalt. Süge Vilmos évek hosszú során át buzgó és lelkes tagja volt a BAK működvelő gárdájának s korai elhunytja a gradistei működvelő nagy veszteséget jelent. Működvelő társai temetésén testületileg jelentek meg, ravatalára díszes koszorút helyeztek, fájó szívvel kísérték el utolsó útján a kultura elmúlt munkását a római katolikus temetőbe. — Mák Mihály napszámos háza eddig ki nem derített okból kigyulladt és teljesen leégett. Mák teljesen vagyonatlan és földhöz ragadt szegény ember, aki képtelen házáat a maga erejéből fölépíteni. Ezért hatósági engedéllyel jószívű embertársaihoz fordul és gyűjtésből szándékozik házacskáját még a tél beállta előtt tető alá hozni.

„Igen, de az *Todal* terpentines

Szuboticei fiatalember végzetes fürdése a Tiszában. Wagner Béla 18 éves szuboticei fiatalember vasárnap a kiránduló vonattal Kanizsára utazott. Nagyobb társasággal együtt lement a Tiszára fürödni. Mivel kitünő úszó volt, társaságának szórakoztatására többször fejest ugrott a vízbe. Egy ilyen ugrás után nem jött felszínre. A fürdőző társaság csak percek múlva vált nyugtalanná és indult a fiatalember keresésére. Csónakon járták be a Tisza közeli részzeit, de Wagner Bélát nem sikerült megtalálni sem élve, sem holtan.

KANIZSAI HIREK. Sumanec Zsivorád városelnököt nagyobb munkásküldöttség kereste fel és elpanaszolta, hogy Szovics zágrebi nagyvállalkozó, aki Kanizsán nagyszabású munkálatokat vállalt, kanizsai munkásait komoly ok nélkül elbocsájtotta és helyettük zágrebiakat vett fel. A városelnök megígérte, hogy eljár, hogy a vállalkozó első sorban kanizsai munkásokat alkalmazzon. — Az állami és városi adóhivatal elhatározta, hogy pénztárosát a tanyacsoporthoz hetivásárai alkalmával kiküldi a hetivásárookra és ott szedeti be az adót. Dolinán szombaton, Uzunovicseván pedig kedden jelenik meg az adópenztáros és szabályszerű nyugta ellenében felveszi az adót. — Velebiten, Uzunovicseván és Nadrljánon augusztus 6-án tartják meg a tenyészlovak katonai vizsgálatát.

Az ablakörő gólya

Tjaereborg dán városkában feljelentettek a rendröségen egy gólyát, mert a madár az utóbbi időben azt a különös szokást vette fel, hogy minden elérhető ablakot bevért a csőrével. Julius közepe óta harmincöt ablakot vert be a garázda gólya és a város lakosságát két pártra szakította. Az egyik párt a károsult háziurakból áll, akik a madár példás megbüntetését követelik, a másik párt a gólya ártatlanságát hangoztatja.



A madár különös szokásának okára még nem jöttek rá, nem állapították meg, hogy vajon azért veri-e be az ablakokat, mert azokban meglátja tükröképét s azt másik gólyának véve, szembe akar szállni vele, vagy csupán kíváncsiságból, mert a bevért ablakokon át mindig be szokott nézni a szobákba.

Azonnali hadüzenetet követel egy amerikai honatya. Csikágóból jelentik: Lundeen szenátor egy csikágói politikai gyűlésen erős támadást intézett Amerika mindkét vezető pártja ellen. Ugy a demokratákat, mint a republikánusokat oktalan izolációs politikával vádolta és az azonnali hadüzenet mellett kardoskodott.

MALIGYOSI HIREK. A katolikus templom tornyában a napokban új órát szerelnek. — Zelenka Péter földműves kocsiján ételt vitt az egyik cséplőgépnél dolgozó munkásoknak. A kocsin cigarettázott, a kihulló parázs meggyújtotta a kocsi szalmáját és az ottlévő holmi elégett. — Sipos Béla 9 éves kisfiú leesett az almafáról, karját törte és súlyos zuzódásokat szenvedett. — Iván Ignác 76 éves földbirtokos hirtelen rosszul lett és meghalt. Nagy részvét mellett temették.

Adomány. Wagner Béla szombori ékszerész 50 dinárt küldött a munkákeptelen Sós Lajos noviszádi munkás nyomorba jutott családjának.

Harminchárom hallgatója van a szuboticei kántortanfolyamnak. Mint már jelentettük, augusztus 5-től 10-ig kántorkurzust tartanak Szuboticián. Hétfőn egynapos lelkigyakorlat volt, melyet a szuboticei ferencesek házfőnöke P. Appolinár tartott. A kurzus vezetői: Vojnics Tunics Antal a szeminárium rektora, maestro Vidákovics Albert, a római pápai egyházzenei főiskola absolvensé, Negele József, parabucsi plébános, Bertron Ferenc szuboticei esperes és Léh Jakab noviszádi egyházkarnagy. A kurzusnak 33 hallgatója van.

BÁCSPETROVOSZELŐI HIREK. A vrsaci borkezelő iskola igazgatósága átiratot intézett a községhez, hogy tanulókat felvesz a szakiskolába. Bővebb felvilágosítást Zsivkovics Jován községi tisztviselő nyújt a 3-as számú szobában. — Az iskolaszék 9-én és 10-én nyilvános árlejtésen kiadja az iskolaépületek javítási munkálatait. Az árlejtés feltételeit az iskolaigazgató irodájában lehet megtudni. — A Sztáribecsné székely Halász Egyesület vezetősége utasította petrovoszelői tagjait, hogy a Tiszában, Csikban és a Kubigörökben senkinek nem szabad halászni vagy picézni engedély nélkül. Akit engedély nélkül picézésen érnek, azonnal jelentsek fel az Egyesületnél. — Egy németországi megbízott összevásárolta a Csikeria mellett lévő tanyaiak nádját. Válogatott hosszú dróttal átkötötték kévkéért 5.50 dinárt fizetett.

KÜLFÖLDI TÖZSZEÁRLATOK

Zürich: Beograd 10, Páris 9.60, London 17.50, Newyork 440, Milánó 22.20, Berlin 175.75, Szófia 5, Bukarest 2.30,

Drágul a kenyér. A bezdáni pékek elhatározták, hogy a kenyér kilójának árát 25 parával emelik. Az áremelés a fogyasztók körében elégedetlenséget keltett, mivel az új buza megjelenése után indokolatlannak tartják.

Kémekről féltik az amerikaiak a Panama-csatorna környékét. Washingtonból jelentik: Stimson hadügyi államtitkár bejelentette, hogy a Panama-csatorna területén 71 kémkeresőt tartózkodó külföldi állampolgárt találtak. Ezeket az embereket őrizetbe vették, mert nagyrészt kémgyanús. Ügyükben szigorú vizsgálatot indítottak és ha szükséges, akkor internálják őket.

Vizsgálati fogságban marad Szele Mihály. Szuboticiáról jelentik: Szele Mihály a szuboticei szénpanama gyanúsítottja — mint a Reggeli Újság megírta — ügyvédje Dolyanin Szeptán útján a szabadlábra helyezését kérte. A kérvényben Szele ötven ezer dinár kauciót ajánlott fel. A szuboticei törvényszék vádtanácsa most foglalkozott a kérelemmel és úgy határozott, hogy Szele Mihály továbbra is vizsgálati fogságban marad.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál ígyünk reggel éhgyomorra egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Reg. S. br. 15485/35.

NOVISZÁDI RENDŐRI HIREK. Dokmánovics Angyelka 13 éves noviszádi leány a teafőzőbe spirituszt öntött, amely felrobbant és a kislány testén súlyos égési sebeket okozott. Dokmánovics Angyelkát beszállították a kórházba. — Popovics Gligorije mérnöknek az állami jelzálóbank épülete előtt hagyott kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. — A Royal fényképész műterembe éjszakának idején betörő járt és elvitt egy fényképezőgépet, amelynek értéke 7500 dinár.

Olaszország még egy hustalan napot vezet be. Rómából jelentik: Hivatalos helyről származó értesülés szerint az olasz kormány elhatározta, hogy az eddigi heti három hustalan nap mellé még egy hustalan nap tartását rendeli el. A jövőre hust vasárnapon kívül csak hétfőn és szombaton szabad árusítani.

Mennyibe került a spanyol polgárháború? Madridból jelentik: 4250 millió pezeta kárt okozott a polgárháború Spanyolországban. Ebből 900 millió az egyházi vagyonra, 350 millió állami és községi vagyonra esik. Az újjászületés során 540.000 ember számára építenek új hajlékot, 150 templomot kell teljesen újjáépíteni és 4850 templomot kell helyreállítani.

A füstcilinderek titka

Lassanként fény derül a titkokra... Bromberg városának keleti részét — amint Berlinben amerikai újságíróknak magyarázták — kiürítették. A lakosság elköltöztetése után légvédelmi századok zárták le a városnegyedet és itt folyt, hosszú hónapokon keresztül, az ejtőernyős alakulatok leereszkedő gyakorlata a háztetőkre... Később filmen láttuk, hogy a rotterdami harcok során minő akrobata biztossággal dolgoztak ezek az ejtőernyősök, ereszek és kémenyek törében, olykor különlegesen szőtt selyemzsinórokon csúngva, a legraffináltabb ismétlőfegyverek és fáltörő szerkezetek védelmében.

Az ejtőernyősök kiképzése rengeteg előrelátást igényel, szinte tudományos pontosságot. A levegőben szálló ejtőernyős sebezhetősége rendkívüli, hiszen még a levegőben »lóg«, mikor is a nagyfotosszerű feladatokkal megbízott osztag a legjobb célpont. A német vegyészek azonban ezen a »védtelenségen« is segítettek.

Minden ejtőernyős derékövén kicsi, légmentes dobozt hord: különböző nagyságúra örvölt, szemcsés porral töltve. Amikor a kiugrott katona észreveszi, hogy felfedezték, lövik: félreulja a kis doboz rekeszét és a por kihull, hull alá... Mihelyt a leregőrel érintkezésbe kerül ez a por, nyomban áthatolhatatlan sűrű füstté változik. A katona és ernyője azonnal eltűnik a támadók elől; a nagyobb szemcsék gyorsabban zuhannak, tehát az ejtőernyős vadász alatt a lég fokozatosan, cinderalakban füstölődik be. A földreszállás után ilyen körülmények között már lényegesen kevesebb veszedelem jelent; a füst még fel sem szállt, de a leejtett katona máris fedezéket keresett.

— UJ KÉPEK FÉNYKÉPKIRAKATUNKBAN.

Viktor Emánuel olasz királyt és császárt ünnepli népe uralkodásának negyvenesztendő évfordulóján. — Szendy Károly, Budapest polgármestere Münchenbe utazott. — Ribbentrop német külügyminiszter fogadja a Salzburgba érkező román minisztereket. — Épül a budapesti fedett sportszarnok. — Képek az angol-olasz afrikai hadszíntérről. A motorosított gyalogság célba ér, motoros bersaglierik a sívatagban, egy garmati henszülött raj, tüzelőállásba megy, színes csapatok utban. — Anglia készül a védelemre: a sztratégiai fontos utakat katonaság őrzi, bombákat szállítanak a repülőgépeknek, betontorlaszokkal zárnak el egy hidat, légvédelmi figyelők kémlelik az eget mindenfelé. — Eden szemleuton a megerősített angol területen. — Mussolini megsemmisíti Hitler ajándékát, egy páncélonatot. — Edward windsori herceg Bahama új főkormányzója, feleségével. — A főkormányzóság épülete Nassauban, Bahama fővárosában. — A hét humora képekben.

Repülőforgalom Beograd és Bár között. Beogradból jelentik: Az »Aeropot« jugoszláv légitársaság légijáratot teremtett Beograd és Bár között. Az első utasszállító repülőgép hétfőn indult Bárba, ahol nagy ünnepséggel fogadták. Bár városka (a régi Antivari) az alban határ közelében a crnogorai tengerparton fekszik, a szerbek által lakott tengerpart turisztikai központja.

A noviszádi Daloskör nyári mulatsága

A noviszádi Polgári Magyar Daloskör szokásos nyári mulatságát, szombaton este kilenc órai kezdettel tartja meg Nikóla Teszla utca 46 szám alatti saját otthonában. Jó idő esetén a Daloskör udvarában, rossz idő esetén a nagyteremben tartják meg a mulatságot.

A szombati nyári mulatságra változatos műsort állított össze a rendezőség. A Daloskör énekkara Szedlacskák Lajos zenetanár-karnagy vezetésével mellett négy karéneket ad elő. Több magyar népdalon kívül Erkel Ferenc »Bánk bán« operájának bordalát is előadják a Daloskör énekei. Lesz ezenkívül több magánzám is. Az énekeken kívül tréfás jelenetek gondoskodnak a hangulatról és jókedvről. A műsor kabaré részében Keresztési Sándor és a Daloskör legjobb műkedvelői lépnek fel.

A nyári mulatságot terített asztalok mellett tartják meg. Jegyek elővételben Abraham János könyvkereskedésében és a Daloskör otthonában kaphatók. Egy jegy ára tíz dinár.

«(IIII)»

A feketési Polgári Magyar Olvasókör vasárnap este jól sikerült műsoros estét rendezett. Az előadást Papp Zoltán, titkár nyitotta meg, majd Mikszáth Kálmán »A kaszát vásárló paraszt« című novelláját olvasta föl. Tóth Zsuzsika, Tompa Mihály »Kenyérkő« című versét szavalta nagy tehetségről téve tanúságot. Szitás Pista, Balog Sanyi és Pethő János egy verses drámát adtak elő »A gyökér« címmel. Ismét Tóth Zsuzsika szavalata következett »Fekete kutya« címmel Garay költeménye. Orosz Lajos, a közönség körében már régen közkedvelt tenorista néhány magyar nótát adott elő harmónium kísérettel, a közönség szünni nem akaró tapssal köszönte meg a szép dalokat. Végezetül kis szindarab következett »Virrasztó« címmel, melyet Borbély András, Öri Laci és Sárközi Rozika adtak elő. Az előadást Papp Zoltán, titkár zárószava fejezte be.

★

A gradistei keresztetek ünnepélyes külsőségek közt bucsuztatták távozó lelkivezetőjüket. Megható és bensőséges ünnepség színhelye volt vasárnap délután a gradistei Keresztes Egylet. A kereszties fiúk és lányok fájó szívvel bucsuztatták kedves és szeretett lelkivezetőjüket a Szuboticára áthelyezett Bartusz József káplánt. A terembe lépő lelkivezetőt a keresztetek indulója fogadta. Ennek elhangzása után Bartusz szólott a keresztetekhez és nagy számban megjelent szülőkhöz. Erzéstől áthatott bucsuzsával könnyeket csaltak mindenki szemébe. Majd Uj István a keresztetek elnöke mondott Istenhozzát a távozó lelkivezetőnek s emlékül a keresztiesfiúk ajándékát egy művészi kivitelű szép feszületet nyújtott át, míg a kereszties lányok nevében Mavrak Maris elnököl értékes bronzszoborral kedveskedett a távozó lelkivezetőnek. Az emlékek átadása után Bitó Maris, Borl Imre és Zavarkó Lajos keresztetek alkalmi verseket adtak elő. Ezután Bartusz káplán bemutatja a kereszteteknek utódját a leendő lelkivezetőt Tallosy István káplánt, aki rövid beszédben vázolta munkaprogramját: folytatni elődje munkáját Isten dicsőségére s a népek javára. A kedves és megható búcsúünnep Czráky Imre Keresztes utódjával zárult.

SZINHÁZ-FILM

A Zimberizombori szépasszony Noviszádon

Szabó Márton színtársulata a Református Olvasókörben

Erdélyi Mihály nagy sikert aratott énekes-táncos játékát augusztus 17-én és 18-án előadják a noviszádi Református Olvasókörben. A darabnak nemcsak nagy sikere volt Budapestén, hanem még most is állandóan műsoron van. Annyira népszerű lett, hogy a magyar rádió is beiktatta műsorába. Az, hogy Szuboticán a Magyar Olvasókörben Szabó Márton és színtársulata el nem felejthető sikert aratott Erdélyi táncos játékkal, szinte természetes, mert a Zimberizombori szépasszony vérbeli bácskai színmű.

Az első felvonása Noviszádon a »Fehér hajó« vendéglőben játszódik le, a harmadik pedig Szomborban.

Alakjai mind bácskaiak, kedvesek, üdék és jószágosak. A darab muzsikája fülbemászó, a táncok vértforralók.

«(IIII)»

NIZSINSZKIJ Budapestre érkezett

(Budapest, augusztus.) — 1920. Ősz. A kreuzlingeni magányból ekkor érkezett Budapestre Nizsinszkij, a Cári Balett valamikor dédelgetett kedvence, hogy feleségének édesanyjánál, Márkus Emiliánál igyekezzek ismét össetalálkozni az étellel, mely egy esztendővel ezelőtt St. Moritzban szakadt el tőle. Felesége nélkül érkezett, elmaradhatatlan, csendes, komoly, orosz apólójával, akinek a neve valahogyan elmosódott az emlékekben. Csak az maradt meg róla, hogy végtelenül szerette Vacávot, Márkus Emília és férje, Párdány Oszkár ápolta naphosszat Nizsinszkijt, azzal a feltő remegő reménnyel: tán csak meggyógyul?

Négy esztendeje irtam ezeket a sorokat, hosszú beszélgetések eredményeképpen, amelyek a Hidegkúti-úti Márkus-villában zajlottak le rengeteg tea és cigaretta mellett. Nizsinszkijről beszélünk legtöbbször, aki ennek a villának falai közt élt utóljára emberek között, teljes egy esztendeig. Izgatottan olvastuk Romola leveleit, amelyek a rengeteg különféle beszámoló mellett mindig pontos képet adtak Nizsinszkij pillanatnyi állapotáról és reménykedve beszéltek a közeli gyógyulás lehetőségéről. Négy esztendő mulott el azóta.

Nizsinszkij meggyógyult

és most már a táviratot vártuk, mikor jön Budapestre. És a napokban délben, egészen váratlanul, megérkezett ez a sürgöny. Majdnem egyidőben a sürgöny érkezésével megszólalt a telefon is a Márkus-villában. Párdány Oszkár, Márkus Emília férje emelte fel a kagylót.

— Halló, — mondotta a drót tulsó végén Romola, Nizsinszkij felesége — itt vagyunk Pesten, a Ritzben.

Párdány Oszkár azonnal autóba ült feleségével és bevágtattak a hotebe Nizsinszkijék a 91. és 92. szobát foglalták el a rengeteg bördönddel, utihalmival.

Nizsinszkij csak egy pillanatig maradt velük. Boldogan megölelte Márkus Emiliát és Párdány Oszkárt, aztán bremet a másik szobába és szonnal lefeküdt.

— Nagyon kimerített az ut, — mondotta — most aludnom kell!

Nizsinszkij teljesen meggyógyult. Remek szímben van, de kicsit meglesedett (most mulott 50 éves, február 20-án). A hosszú, közel huszestendőszanatóriumi ápolás, a folytonos csend

és nyugalom megátszik a tagjain, amelyek husz esztendőn át a legcsodálatosabb tánc mómorában edzettek a legfokéletebb görög szobor arányainak másává. De meggyógyult és ragyogó szelleme, amely a háboru előtti és háboru alatti évek tündöklő orosz balettjének volt legfőbb erőssége, ismét tisztultan világít zöld, mandulavágásu, mindig kicseit távolba néző szemében.

Romola elmondotta azután utazásuk részleteit. Zavar nélkül érkeztek Budapestre. Svájból, Nemetországban át. Mindenütt a legnagyobb előzékenységgel fogadták őket és Nizsinszkij kitünően állta az ut fáradaimat. Csak most fáradt el, itt a hotelban.

Az éjszakát nagyszerűen töltötte és reggel teljesen felfrissülve ébredt. A szobájában reggelizett, majd a délelőtti folyamán ismét becsomagolták a holmijukat. Kora délután taxikba tettek Nizsinszkij és felesége bördöndjeit s kiöltöztek a Hidegkúti-útra. Márkus Emília villájába, ahol már hetek óta várta őket két szoba.

Nizsinszkijék egyelőre itt maradnak a Hidegkúti-úton, mindaddig, amíg nem találnak valahol a közelben kiadó villát, ahol azután végleg metelepedhetnek.

Nizsinszkij a délelőtti folyamán, akárcsak a megérkezéskor, többször érdeklődött, hogy hol van Tamara leánya, aki tudvalevőleg Budapestben él Márkus Emiliánál és most végzi a Színházkadémia utolsó esztendejét. Tamara azonban nincsen Pesten. A napokban utazott el Nádudvarra, nyaralni, mivel nem számítottak arra, hogy Nizsinszkij ilyen hirtelen érkezik Budapestre. Természetesen most visszajön Budára, hogy viszontlássza édesapját, az oly régen áhitott, kedves »Tata-kaboy«-t, ahogy a gyerekek, Kyra és Tamara, régen nevezték Nizsinszkijt.

Hertelendy István

«(★★★)»

Megváltozott az olasz rádió magyar nyelvű adásának időpontja. Rómából jelentik, hogy az olasz rádió magyar nyelvű híradásának időpontja megváltozott mégpedig úgy, hogy ezután minden este 21 óra 10 perccor adnak magyarul híreket a 263.2 és a 221.1 méteres hullámhosszon és a 31.15, a 24.50 és a 06.84 méteres hullámhosszon.

A horgosi szőlősgazdák nagysikerű műsoros táncestélye. A horgosi szőlősgazdák kultúrasszociációja vasárnap este kitünően sikerült műsoros táncestélyt rendezett, mely alkalommal a közönség zsufoltság megöltötte a Radics vendéglő nagytermet. A megnyitótánc után Pernyész István szavalt 2 verset, majd Reisz Erna és Hegedüs Anci mutatott vídám jelenetet nagy sikerrel. Thierjung József és Almási József villámtrefáját is nagy taps kísérte. Balunovic Klári két tangót énekelte kitünően iskolázott hangjával, átütő sikerre volt. Az est főszáma két szentái lány, Tóth Lily és Gyurisik Magda tancszáma volt. A kitünő szentái vendégeket szünni nem akaró tapsal honorálta a közönség. Ezután a »Holdkoros« c. tréfa következett, melyben Csikós Vally, Kocsis B. a, Reisz Erna, Vincze József, Almási József és Rennich Dezső tartották állandó derűtségben a közönséget. Reisz Erna kedves monologja után Sümegi András mutatott be egy komikus jelenetet olyan sikerrel, hogy meg kellett ismételnie. A kitünően összeállított műsor után, melyen dr. Hegedüs László konferált nagy sikerrel, a közönség a legjobb hangulatban a reggeli órákig maradt együtt.

★

Táncvizsga Sztaramovicán. Hausler Alajos táncanár vasárnap este tartotta ezidei záróvizsgáját Moravicán a Jubász János féle nagyvendéglőben, igen nagy érdeklődés mellett. A kitünően összeállított műsor keretében a Jugoszláv táncot Bogoszávlyevics Darinka, Pujin Veszna és Pokorny Valéria mutatták be nagy sikerrel, a Magyar táncot Faragó Jucika és Szűcs Lídia, a Három grácia táncot Tóth Terike, Kollár Katóka és Kugli Etuska mutatták be hatalmas tapsorkánt aratva, a Swing-stepp-et Majoros Ibolyka és Bordás Károly táncolták igen nagy sikerrel. A »cigánytáncot« Josvai Juliska és Tanaszin Sztivan, a »kinai táncot« ugyancsak jól Kelemen Juliska és Lovás Mihály, a »stíri táncot« Gogoszávlyevics Darinka és Pujin Veszna, a keringőt Kollár Katóka, a groteszk táncot a »Zoro és Huru«-t pedig Kozsi Dezső és Székely József táncolták. A közönség elismeréssel adózott ugy Hausler táncanárnak, mint az igen ügyes tanítványoknak. A műsor után táncmulatság következett, melynek keretében szépségkirálynővé Tóth Teriket, udvarhölgyeivé pedig Kollár Katókat és Kovács Juliskát választották meg.

★

Nagy sikere volt a Magyar Olvasókör palicsei nótastjének. Szuboticáról jelentik: A Magyar Olvasókör rendezésében szombaton este magyar nótast volt a palicsei Abbáziában, Zimányi Ferenc szerzeményei kerültek előadásra. A dalokat, amelyeknek nagy sikerük volt, Raczkó Ilus, Salamon József, Erdődi Eta, Szabados Gábor és Puha Miklós adták elő.

★

Nyári kabaré Petrovgradon. A petrovgrádi Jótékony Nőegylet szombaton nyári kabarét rendez, amely iránt már most óriási érdeklődés nyilvánul meg. A magánzámok és egyfelvonások olyan tömege kerül bemutatásra, hogy a közönség minden rétege megtalálja a műsorban a neki valót. Komoly és tréfa, humor és burleszk váltakozik az előadás során, úgy hogy mindvégig fokozódó hangulat mellett a közönség bizonyára a legteljesebb meglepéssel élteti majd az előadást, amelyen a legjobb műkedvelők szállnak siker a siker érdekében.

Dr. Hei egyetemi sági Prof. néhány Downing címen feladásági el amelyet mertett met szen met gazd kel képes lyek tud pai ujjá müncheni közások kat felett német g reggeltől sok sorá letekig

a dél

galom

Prof. H nácsköz össze. M európai dasági t egészítő amellyel vöben nem is Megál

Miko

figyel,

— N

nálunk

latok o

Hogy h

tömlők

szik is

vik, fel

rik s

bekiser

amelly

kor má

tál, an

totta v

elkezd

Az új

lapra s

ve huz

öcsém

tesznel

széles

nyád!

De ez

után

ügyes

denfel

versen

kivall

még a

—

adni,

öreg

nek a

kérdé

az ö

szem

meg

meg

és h

ha r

radt

KÖZGAZDASÁG

Németország szerepe Délkelet-Európa gazdasági átrendeződésében

Részletek Hunke tanár feltűnést kelthő művéből — A Harmadik Birodalom és a délkelet-európai ipar

— Saját munkatársunktól —

Dr. Heinrich Hunke, berlini egyetemi tanár, a Német Gazdasági Propagandaszövetség elnöke, néhány héttel ezelőtt »Hanza — Downing street — a német életteremtés feltűnést kelthő, időszerű gazdasági elméleti művet adott ki, amelyet a világsajtó alaposan ismertetett. A mű különös figyelmet szentel a délkelet-európai német gazdaságpolitikai törekvésekkel kapcsolatos kérdéseknek, amelyek tudvalevőleg a délkelet-európai átrendeződés, különösen a müncheni és a salzburgi tanácskozások óta a német közgazdászokat felettébb érdekli. Alig van ma német gazdasági szervezet, amely reggeltől estig tartó tanácskozások során a legaprólékosabb részletekig ne beszélne meg a délkelet-európai árucseréforralommal kapcsolatos kérdéseket.

Prof. Hunke műve ezeknek a tanácskozásoknak eredményeit fogja össze. Megállapítja, hogy a közép-európai és a délkelet-európai gazdasági tér egymást szervesen kiegészítő egység. Olyan valóság, amellyel a világ gazdaságának a jövőben számolni kell s azt többé nem is mellőzheti. Megállapítja a könyv írója, hogy

Délkelet-Európa gazdasági élete fordulóponthoz érkezett. A nyugati nagyhatalmak, Hunke szerint, évtizedeken át hatalmas hiteket folyósítottak a délkelet-európai államoknak, amelyek azokat minden jelentősebb termelő, hatás nélkül tisztán katonai célokra fordították. A hadfelszerelési ipar tevékenysége nyomán keletkezett látványos konjunktura ezeknek az államoknak gazdasági kiegészítését lehetővé tette s téves irányba terelte. Németország, már a Harmadik Birodalom keletkezésének első napjától,

nagy felelősséget érez délkelet-európai gazdasági partnerei iránt.

Ezért, még a ma dúló európai háború közepette is gondoskodni kíván arról, hogy ezek az országok a jövőben Németországnak adják el termékeiket, amelyekért olyan, elsősorban tárgyi ellenértéket fognak kapni, amelyeknek segítségével gazdasági fejlődésüknek a mai idők dinamizmusához mért lassu menetét meggyorsíthatják.

Hunke tanár a német gazdasági politikának délkelet-európai feladatát a következő három pontban foglalja össze:

a) Mindent el kell követni, hogy a délkelet-európai mezőgazdaság belterjesebb, nagyobb termést biztosító termelő foglalkozás legyen. A mezőgazdaságban foglalkoztattak bőséges ellátásán, az országok szükségletének fedezésén kívül, minél nagyobb mennyiségű mezőgazdasági terményt tudjanak Németország rendelkezésére bocsátani.

b) Németország ne nézze türelmetlenül a délkelet-európai államok iparosodását. Vegye tudomásul, hogy az ezekben az államokban fellelhető nyersanyagok feldolgozására elsősorban a kis államok nemzeti ipara a hivatott. A mai lakosság-szaporulat és a föld egyre kisebb parcellákra osztódása miatt még a legbelterjesebb mezőgazdálkodás sem tudja a feleslegessé váló mezőgazdasági munkásokat eltartani. Így az ipar fokozatos fejlődésével válik csak lehetségessé

gátat vetni az időközönként fellépő munkanélküliségnek és egyéb válságtüneteknek.

Mindenesetre üdvös, ha a délkelet-európai államok nem tenyésztenek ki olyan mesterséges és nagyvárú ipari vállalatokat, amelyeknek eltartásához sem nyersanyagok, sem saját műanyagjaik nincsenek.

c) Különleges nagy feladat vár Délkelet-Európa vasuti és vízi közlekedés hálozatának teljes átszervezésére és kiegészítésére. A német tőkének, amely eddig a délkelet-európai vasuti, közuti, esatornai építkezésekben egyáltalában nem vett részt, a jövőben erre nagyobb gondot kell fordítani. Kapcsolódjon az ily vállalkozásokba, ragadja magához a kezdeményezés szerepét, mert csak így juthat az őt

megillető irányító szerephez. Délkelet-Európa gazdasági fejlődésében.

Hunke könyvének elsősorban azok a részei vannak Délkelet-Európa gazdasági életére nagyobb hatással, amelyek azt hangsúlyozzák, hogy ezek az országok

eddig a nemzetközi piachoz voltak kénytelenek igazodni és a gabonaárakat az amerikai-kanadai farmerek terrorja irányította.

Igy Délkelet-Európában a nyomor és a szegénység állandósult. Hangsúlyozza a mű, hogy az agrártermelés jó értékesítését és a délkelet-európai ipar fejlődését a jövőben egvedül a Harmadik Birodalom biztosíthatja s ezért hasznos és előnyös a Német Birodalom és Délkelet-Európa szoros gazdasági együttműködése.

Moravicián is gyenge a termés. A moraviai határban a cséplés még tart, az eredmény nagyon gyenge. Az átlagos termés átlag 8 mázsát eredményezett lánconként s még hozzá a buza minősége is igen gyenge, nem ritka a 72-73 grammos. Leggyengébb termés lánconként 4, a legjobb pedig 15 mázsa. Sok helyen a termés a szükségletet sem fedezi. A tengeri termés a közepesnél némileg még jobbnak ígérkezik, azonban minden a megfelelő időjárástól függ. Ha az időjárás megfelelő lesz, úgy a tengeri termés némileg kárpótolni fogja a buza rossz eredményét.

Jól sikerült az adai nyári vásár. Vasárnap augusztus 4-én volt Adán az országos nyári vásár. A vásárra sok jószágot hajtottak fel. A kereslet is élénk volt. A vásáron gazdát cserélt 103 ló, 245 szarvasmarha, 180 disznó, 60 juh és 35 kecske. A kirakodó vásáron lanyhább volt a forgalom.

Mikor látta, hogy Paoló erősen figyel, a grófnő így folytatta: — Nem úgy van ám az itt nálunk, barátocskám, mint tinálatok ott a Quadaquivir partján. Hogy ha megfogják az embert és tömlőbe vetik, másnap már viszik is a vesztőhelyre: — fölbélik, felakasztják, vagy kerékbetörrik s azzal vége. Itt, hékám, ha bekísérnek, üres cellába dugnak, amelyik tele van poloskával. Mikor már egy darabig ott hervadoztál, anélkül, hogy bárki is rádnyitotta volna az ajtót, egyszer csak elkezdik kopogni az ajtókilincset. Az újadat bekopogozzák s újjalapra szorítják. (Paoló megrettenve húzódott hátra.) Ugy ám, szép öcsém! A fejedre acélszorítókat tesznek s azzal mérik meg, milyen széles és milyen magas a koponyád! (Paoló egészen elborzad.) De ez még mind semmi! Egymásután vezetnek elő rendőrhöz, ügyészhez, vizsgálóbíróhoz, mindenfelé vándorolt emberkéhez, akik versengve igyekeznek azon, hogy kivallassanak téged mindenről, még a daróci szüretéről is. — Ha aztán nem tudsz számot adni, bárha csak a legöregebb öreganyádról is, akkor aztán jönnek a különféle fogások, a kereszt-kérdések, a szembesítések, meg az ördög tudja, miféle válogatott szemészedett gyötrelmek. Ugy megnvagnak, úgy megkínóznak, hogy a végén már egészen meguntad azt a keserves életedet és hálát adnál a jó Istennek, hogy ha már régen az akasztófán száradnál volna!



Izgalmas történet a száz év előtti Budapest mélységeiből

(131) Paoló úgy megrettentettől a borzasztó eshetőségtől, hogy megtett volna akármit is, amit a grófnő jónak látott. Talán, ha azt parancsolta volna, még arra is képes lett volna, hogy megölje és megcsokolja! — Be lehet abba a szobába menni máshol is, nemcsak az ajtón. — mondotta a grófnőnek. — Jöjjön csak méltósága. A hallban volt egy nagy ruhaszekrény, abba belépett Paoló és a szekrény belsejébe oldalát is kinyitotta. Annak a tulsó felén egy nagy állatükör volt, a sarokszobának arra eső falán, úgyhogy ezen a titkos ajtón a hallból be lehetett jutni egyenesen abba a szobába. A grófnő is belépett Paoló után. Ott hevert a konzul, magatehetetlen, mint valami buzás-zsák, a pamlagon Keze-lába összekötözve kegyetlenül. — Te oldozd fel a kötelékeid, én meg majd észére tértem. — mondotta a grófnő és míg Paoló a csomókat bontotta föl, a szomszéd szobából erős orvosságokat, különféle átható szagú szereket hozott, amelyekkel aztán kezdte magához térítgetni a konzult. — Ördög vigyen el, ha nem szicíliai ember csinálta ezeket a hurkokat — dörmögte Paoló. — Csak nem az én Atanázio barátom keze van ebben is? Mikor Madeiro lassan magához tért, először riadt gyanakvással nézett maga körül. De mikor Paólot és a grófnőt meglátta, Feriek meg nem voltak sehol, lassanként nekibátorodott. Világos tudatára ébredt annak, hogy mi történt vele. A feje ugyan rettenetesen kábult volt, de azzal tisztában volt, hogy még mindig nagy veszedelmek környékezik. — Mi történt velem, kik jártak itt? — kérdezte, egy szökéssel felugorva a divánról. — Engem a Borsca fia vert föl első ámból. — világosította fel a grófnő, — azzal a vészhirrel, hogy te van a ház idegen emberrel. Idesiettem hát, hogy ezt

megjelentsem önnek. Sajnos, az az állapot, amelyben önt találtam, mindenben igazolja a vészirt. A konzul a tükrönviláson át kilépett a háliba, a grófnő, meg Paoló utána. Madeiro egy darab ideig csendesen állt és figyelt. — Csendesség van mindenfelé. Hol vannak hát azok a betolakodók? — Lent vannak nálam a lovagteremben, éppen most szedik ki a cserepekből a virágokat! — Na, ha még mindig ott vannak, akkor most aztán elbarnokvélük, — dühöngött a konzul. — De hol vannak az én emberem? Miért hagytak magamra? Paólon kívül egy fiát se látok közülük. — Azok úgy megijedtek, kapitányom, — mondotta most Paoló, — hogy hanyatt-homlok emelkedtek. Attól rémültek meg, hogy a kemencéből kibújt az ördög. Most is ott vannak, ki itt, ki ott elzárkózva. Veszett haragra gerjedt ezen a gyávaaságon Madeiro. Berohant a lovagszobába, két revolvert kapott fel, egyiket a zsebébe csuszattatta, másikat a balkezébe fogta. Jobbjával korbácsot ragadott fel. Napát majd ellátom a bajukat ezeknek a hivány verasszonyoknak, akik ördögnek nézték a keményseprőt! — ordította és már rohanni is akart. — Merre vannak azok a bitangok? — kérdezte Paólotól.

□ **Kitünő a napraforgótermés.** Beográdból jelentik: Az ország minden részéből befutó jelentések szerint az idej napraforgó-termés kitünő lesz. Napraforgóval beültetett 30.000 hektár földön összesen 8000 vagon mag terem. Ebből több, mint kétezer vagon ételolajat sajtolnak. Tekintettel arra, hogy a rendkívüli viszonyok miatt ételolajban is nagy szükség jelentkezik, a bőséges napraforgótermés pótolni tudja a más növényi eredetű ételolaj hiányát.

□ **A morávicai Ipartestület hírei.** A morávicai Ipartestület titkársága értesíti szabómester tagjait, hogy akik női szabósággal is kívánnak foglalkozni, jelentkezzenek mielőbb a titkárságnál, ahol a szükséges felvilágosítást megkapják. Az új rokonszakkamához vizsga letétele nem szükséges. — Vedris László bognár és Juhász Károly mézárostononc sikeresen tették le a segédvizsgát a topolai segédvizsgáztató bizottság előtt. — Az Ipartestület vezetősége ezután is felhívja tagjait, akik még nem fizették ki az egész évi tagsági díjaikat, hogy e hó 15-ig haladéktalanul fizessék ki, mert akik kötelezettségüknek nem tesznek eleget, azok ellen a vezetőség kénytelen lesz végrehajtási eljárást indíttatni, ami csak a költségeket szaporítja meg.

□ **Ujabb áremelés a vasúti teherszállításban.** Beográdból jelentik: A Jug. Kurir című közgazdasági könyvatos értesülése szerint az államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a teherszállítás díjait részben ismét emeli. A vasut-igazgatóság azoknak az áruknak a szállítását drágítja meg, amely áruk eddigi áremelkedése az általános árnövekedésnél is magasabb volt. Ezeknek az áruknak szállítási tarifája mindössze 3 százalékkal emelkedik.

— A komornyik, meg a portás szobájában vannak bezárkózva, — mondotta Paoló.

A konzul korbáccsal rontott mind a két helyiségbe.

— Vesztaadta ördög fajzatjai, hát így cserben hagyjátok a gazdákat, mikor a legnagyobb szükség volna rátok? Nesze te bítang, nesze neked is! — Ugy végigverte az egész társaságot, mint a kétfenekű dobót.

Azok meg csak türték a korbácsütéseket. Türték, mert érezték, hogy a gazdájuknak van igaza.

A hét világsudáját neki, hát hogy is ijedhettek meg egy embertől azért, mert fekete gunya volt rajta és a kandallóból bujt elő! Ók, akik ott kint a tengeren annyi rettentő viharral, meg a rendőrhajók megannyi ágyujával farkas-zemet néztek.

— De még talán jóvátehetjük a hibát, — riadt rájuk a konzul. — A gazemberek itt vannak még, vagy ebben, vagy a másik házban. Előre!

Madeironak ezek a szavai új lelket öntöttek a társaságba. A gyáva rémületet elszánt tettekrezség váltotta föl.

— Izenként verjük őket agyon, kapitány uram, vagy megnyuzzuk őket elevenen — ordították és az egész ka'özbanda fegyverre kapott.

Mikor a konzul látta, hogy ismét a régi, elszánt banditák környezik, akik vezetése alatt az egész világon készek átverekedni magukat, már ismét hatalmasnak és győztesnek érezte magát és élükre

Jugoszlávia résztvesz a külföldi őszi mintavásárokon

Beográdból jelentik: Jugoszlávia részvétele az idei tavasszal a külföldi mintavásárokon igen kedvező eredményekkel járt, nemcsak a gazdasági és idegenforgalmi propaganda szempontjából, hanem általános propaganda tekintetében is.

A jugoszláv pavilonok az összes kiállításokon a legnagyobb érdeklődést keltették. Különösen Budapesten, Plovdivban, Milánóban, Leipzigban és Lyonban volt nagy sikere a jugoszláv pavilonnak. A kereskedelmi- és iparügyi minisztérium ezért elhatározta, hogy

a rendező államok meghívására az idei őszi mintavásárokon is részt vesz Jugoszlávia, hogy ezáltal is hozzájáruljon az államok közötti áruforgalom kifejlesztéséhez.

Jugoszlávia saját pavilonjaival a bécsi, leipzig, szmirnai és szaloniki kiállításokon feltétlenül résztvesz, nagy a

valószínűsége azonban annak is, hogy a várni mintavásáron is bemutatják Jugoszlávia termelését, gazdasági értékeit, valamint természeti szépségeit.

A Jugoszláviából kivitelre kerülő cikkeken kívül bemutatják Jugoszlávia gazdasági lehetőségeit és szükségleteit is, hogy ezáltal is szolgáljanak az államok közötti forgalom kifejlesztésének. Németországban, Bulgáriában, Törökországban és Görögországban nagyított fényképeken és grafikonokon bemutatják Jugoszlávia turisztikai, népviseleti és egyéb érdekességeit, hogy a pillanatnyi szünetelés ellenére is ébren tartsák a külföldi közönség figyelmét Jugoszlávia irányában. Lehetséges, hogy a kiállító államok meghívására maga dr. Andrez Iván kereskedelmi miniszter utazik el az egyes külföldi államok mintavásárait, az ottani jugoszláv pavilonok megnyitására.

„Ésszel, de erős kézzel“

Méltó keretek között rendezik meg a sztáribecsei Kiszgazdakör zászlószentelő ünnepélyét

A sztáribecsei Kiszgazdakör, mely Sztáribecse egyik legnagyobb tag-számu és legjelentősebb egyesülete augusztus 15-én Nagy Boldogasszony napján szenteli fel új egyesületi zászlóját. Az ünnepélyt méltó keretek között rendezik meg. Délután 9 órakor gyülekeznek a tagok és vendégek az egyesületi otthonban. Háromnegyed tíz órakor testületileg a belvárosi p'ebánia templomba vonulnak az ünnepi nagymisére.

A nagymise után diszközgyűlés lesz a dr. Galambos-ház tágas ud-

varán. A diszközgyűlést a Kiszgazdakör helyiségében tartandó bankett követi. Az egyesületi zászló nehéz selyemből készült, az egyik oldalán piros, a másikon fehér színnel. A zászló egyik oldalán a következő felírás foglal helyet:

»1927—1940. Ésszel, de erős kézzel.«

A zászló szögén a zászlóanyák nevei olvashatók. E tisztelet a következő kiszgazdaasszonyok töltik be: id. Rajsl Józsefné, Hain Imréné, Sági Lajosné, Buzogány Péterné, Balázs Péterné, Palotás Istvánné,

álva a banditáknak, velük együtt alászállott a Karnek-ház pincéibe.

Feriékkal ezalatt a következők történtek:

Mikor Irma közbelépésére elhatározták, hogy a leányokat megszabadítják és evégett leereszked-



nek a titkos garádicsokon a várhegy mélységeibe, Gyémántos Pali, mint már körülményesebben elbeszéltek, utánuk osont és kiléste őket.

De ők mitsem tudtak erről.

Pali anyját, a szörnyű Borcsát egy-kettőre megfőgték és megkö-

tözték és az övéből elvett kulcsokkal felnyitották a zárkakat, ahogy Irma mutatta nekik.

A szegény kis rabmadárkák egymásután röppentek ki ka'itkáikból. Eleintén ugyan, mikor álmukból fölserkenve, riadtan kukucs-

Ruminesik Jánosné, Cseszák Károlyné, Kádas Ferencné.

Az ünnepély sikere érdekében, — ameyre meghívást kaptak az összes társadalmi egyesületek, — dr. Galambos Ferenc elnök vezetése alatt bizottság buzdózkodik.

«(IIII)»

□ **Magyarországon egyre több műtrágyát használnak fel.** Budapestről jelentik: A magyar mezőgazdálkodásban egyre több műtrágyát használnak fel a talaj javítására. Különösen érezhető a kisbirtokosok fokozódó érdeklődése a műtrágya iránt. 1936-ban a kisgazdák összesen csak 1940 tonna műtrágyát használtak fel, míg 1939 tavaszán 4420 tonna műtrágyát szórtak el a föld termőképességének fokozására. A múlt év őszen ugrásszerűen emelkedett az elhasznált műtrágya mennyisége: összesen 19.270 tonnát vettek igénybe.

□ **A benzinnel dolgozó iparüzemeknek szeptember elsejéig át kell térniük fagáz használatára.** Ismeretes, hogy a kormány ezev februárjában rendeletet adott ki arravonatkozólag, hogy a benzinerővel hajtott motoros iparvállalatoknak át kell térniük belföldi égőanyagok használatára. Március elsejétől számítva hat havi határidőt szabtak ki, amely alatt a motoros üzemeket át kell építeni fagáz és egyéb belföldi hajtóanyag használatára. Eszerint a határidő szeptember elsején jár le. Még nem történt intézkedés arravonatkozólag, hogy az ipari vállalatok valóban kötelesek-e megkezdeni a belföldi üzemanyagokkal való munkát, vagy csak az átépítést kell befejezni szeptember elsejéig.

Nem tellett bele félóra — az egész társaság téli ruhába felöltözve, utrakészen állt.

Nagy, vidám beszélgetés között indultak meg a földalatti folyosókon. Emil Irmába karolva haladt a menekvő csapat élén.

Középtt a leányok után Feri, a kéményseprő lépkedett s a menetet Kolontival együtt Róka zárta be, aki már valósággal ujjongott magában azon, hogy Thaisz főkapitány és az egész rendőrség segítségével nélkül egymaga így eibánt az egész Mallory-féle bünbandával.

Amikor a folyosón jobbra fordultak és vagy tizenöt-husz lépést haladtak előre, ajtócsapódást hallottak maguk mögött.

— Mi volt az, jár itt valaki? — kérdezte Rókától, hátrafordulva, Feri.

— Mindjárt megnézem, — szólt a detektív s mig a társaság előre haladt, ő visszasietett annak a sirkamrának az ajtajához, amelybe Borcsa asszony drágalátos cseméjét elrejtette.

Az ajtó be volt hajtva, de nem volt egészen becsukva.

Róka lábujjhegyen közeledett és hirtelen fölnyitotta az ajtót.

Az ajtó mögött egy ismeretlen, borotvált arcú, angolbajuszos ember állt, aki a detektív váratlan megjelenésén szemmeláthatóan megszeppent.

Róka fürkészve nézegette a riadt nézésű alakot: ezek a savószinű szemek, ez a pisze orr, olyan ismerősnek tetszettek előtte.

(Folytatjuk)

1940 A
TENI
PUNCEC
Mint tegna
irtuk. Punc
hajnok Vre
délután Nov
Puncsec eg
kőzést játsz
formáról tet
sek barátság
nem is volt
sok maguk l
Eredménye
Puncsec—
Puncsec, V
HO
A BLÉDI
A hagyom
versenyt az
áltve rende
A verseny,
sége Mária
s a tervek
A rendezés
nevezésére
a háború
nemzetközi
OLASZOR
Viareggio
megtartott
főnyesen,
váratlanul
csapat elle
len győztes
ezuttal C
Del Bello
olasz is le
irnak a m
pa legjobb
Kikind
SZLO
Vasárna
tartottak
tal Tenisz
mérkőzés
hét előtt
Szentán s
győzött. A
Szloga te
ban. A S
István és
az egyes
tek és m
páros já
Boros br
Részlet
Egyes
ros (Sz)
Tangl—D
(Sz.—Dr.
(K)—Poll
Férfi
Dr. Fehé
Tangl, u
(Sz) 6:1,
Női e
(Sz) 6:2
Női p
Király M
Vegye
Boros, I
senyszár
játéka.
Verse
(Sz)—L
Ifjus
Ludajic
Tomín
Pollák
6:2. Ve
12:14, 6
(Sz) 6:
Páros
Veszeli

TENISZ



PUNCSEC KETTŐS GYŐZELME NOVISZÁDON

Mint tegnapi számunkban már megírtuk, Puncsec Franya jugoszláv tenisz-bajnok Vrsacról hazatérőben hétfőn délután Noviszádon vendégszerepelt.

Puncsec egy egyes és egy páros mérkőzést játszott s mindkettőben nagy formáról tett tanúságot. A mérkőzések barátságos jellegűek voltak s így nem is volt szükség bíróra, a játékosok maguk bíráskodtak.

Eredmények:

Puncsec—Mogin (Noviszád) 6:1, 6:1.
Puncsec, Vén—Mogin, Hubert 7:5, 6:3.



HOLNAP KEZDŐDIK A BLÉDI NEMZETKÖZI VERSENY

A hagyományos blédi nemzetközi versenyt az idén a Beográdi TK karöltve rendezi a lyublyanai Illiriával. A verseny, amelynek fővédnöke Öfel-sége Mária királyné, holnap kezdődik s a tervek szerint vasárnap estig tart. A rendezőség több külföldi teniszező nevezésére számít annak ellenére, hogy a háború rendkívül megnehezíti a nemzetközi sportérkezést.



OLASZORSZÁG—MAGYARORSZÁG 5:1

Viareggióban a »Trofeo E. 42« díjért megtartott első mérkőzést az olaszok fölényesen, 5:1 arányban nyerték a váratlanul gyengén szereplő magyar csapat ellen. A magyar csapat egyetlen győzelmét Asbóth József aratta, ezúttal Cucelli felett. Asbóth tehát Del Bello után most a második legjobb olaszt is legyőzte s az olasz lapok úgy írják a magyar bajnokról, mint Európa legjobb játékosáról.



Kikinda:

SZLOGA—SZENTAI TK 10:6

Vasárnap klubközi teniszmérkőzést tartottak Kikindán a Szloga és a Szentai Tenisz Klub csapatai között. A mérkőzés visszavágó volt, mert három hét előtt a Szloga, mint ismeretes, Szentán szerepelt és ott 6:3 arányban győzött. A visszavágó mérkőzést is a Szloga teniszesei nyerték 10:6 arányban. A Szloga legjobb játékosak Tangl István és felesége Tangl Vali volt, akik az egyes játszmákban fölényesen győztek és megnyerték a páros és vegyes-páros játszmákat is. A szentaiaknál Boros bravurosan játszott.

Részletes eredmények:

Egyes (senior versenyszámok): Boros (Sz)—Büchelbauer (K) 6:2, 6:3; Tangl—Dr. Löbl 6:1, 6:1. Rigycsiki (Sz)—Dr. Fehér (K) 6:3, 11:9. Ulbrich (K)—Pollák (Sz) 6:0, 6:1.

Férfi páros: Boros, Dr. Löbl (Sz)—Dr. Fehér, Büchelbauer (K) 7:5, 8:6; Tangl, Ulbrich (K)—Rigycsiki, Pollák (Sz) 6:1, 6:1.

Női egyes: Tanglné (K)—Király M. (Sz) 6:2, 6:1.

Női páros: Tanglné, Michels (K)—Király M., Löw M. (Sz) 6:4, 6:1.

Vegyespáros: Tangl házaspár (K)—Boros, Király (Sz) 6:1, 6:2. Ez a versenyszám volt a nap legszebb páros játéka.

Versenyenkívüli női egyes: Király (Sz)—Löwi (K) 6:2, 6:0.

Ifjúsági versenyszámok: Egyesek: Ludajics (Sz)—Tomán II. (K) 6:4, 6:4; Tomán I. (K)—Durman I. (Sz) 6:4, 9:7; Pollák (K)—Durman II. (Sz) 6:4, 4:6; 6:2. Veszelinovics (K)—Vujics S. (Sz) 12:14, 6:3, 6:2. Budisin M. (K)—Vujics (Sz) 6:1, 6:1.

Páros: Ludajics, Durman I. (Sz)—Veszelinovics, Pollák (K) 6:3, 6:0.

SPORT Magyar középiskolai sportélet a régi időkben

Bély Miklós tanulmánya a „Testnevelés”-ben

Budapestről írják: A »Testnevelés« legutóbbi száma Bély Miklós testnevelő tanár egy hosszabb tanulmányának első részét közölte. A roppant érdekes és sporttörténeti értékkel is bíró tanulmány a magyar középiskolai sportélet kialakulásával foglalkozik.

Bély Miklós a cikk elején rövid néhány mondatban ismerteti őseink »győzelemre nevelését« a különféle erőpróbakon és különféle ősi sportokon keresztül.

Az első iskolai sportéletéről szóló történelmi értékű adatot 1685-ből közli.

Ez Comenius Amos János »Orbus Pictus«-ából való. Comenius Amos János teljesen magáévá tette a nyugati műveltségnek a testnevelésről való felfogását és elveit Sárospatakon igyekezett megvalósítani. Hamarosan sikerült is eszméit meghonosítania. Utána az egész országban vidáman folytak az iskolákban a játékdélutánok, rendszerint hetenként kétszer. Ilyenkor a tanulók egy-egy felügyelő vezetésével kivonultak a szabadba és ott egész délután játszottak.

Sajnos, nem sokáig tartott a diákok gyöngyölete.

A nevelők nagyrésze görbe szemmel nézte a gyerekek vidámságát. Különböző sérülésekre való hivatkozással, egyre jobban megszigorították a diákság játszadózását, sportolását. Még a híres Ratio Educationis (1777) is eltiltotta a diákokat a birkózás, uszás, korcsolyázás és szánkázástól, de nem ajánlotta a régi magyar küzdőjátékokat sem.

1827-ben kezdett megint egy kicsit derengeni az égbolt: Szilasy János nevelői művében már »a testi erők mesterséges gyakorlásáról« beszél. 1873-ban már megtaláljuk a mai sportkörü óráit is, az u. n. »díjtan különórát«. Az iskolai sportélet további fejlődésének az akkoriban már népszerűvé vált torna igyekezett gátat vetni.

Féltette nehezen kiharcolt népszerűségét. Eszterházy Miksa gróf erőfeszítéseinek mégis csak meglett az eredménye: szakkönyvek születtek (Molnár Lajos atlétikai, Porzolt Kálmán és Hamary Béla labdajátékokról szóló könyve), majd 1882-ben a budapesti ref. gimnáziumban megalakult az első középiskolai sportkör »Szabadtéri Játékos Társaság« elnevezés alatt. Ezt azután egész sereg iskolai »tornakör« megalakítása követte.

1881-ben végre a középiskolai testnevelési tantervbe atlétikai gyakorlatok is kerültek bele.

Egy év múlva a MAC már tanulók részére 300 yardos versenyt is tartott. Ez azután kirobbantotta a tornaszok féltékenységét. A vallás- és közoktatásügyi minisztériumban és a fővárosnál felrattokban tiltakoztak a diákok atlétikai versenyeken való részvétele ellen. A VKM azonban megengedte — szülői felügyelet mellett — a diákok nyilvános versenyzését. Csak a fővárosnál ért el »sikert« a Tornatanítók Egylete. Ezzel azután megindult az évtizedeken át dúló tornász-atléta háború.

Közben azonban a középiskolai sportélet lassan-lassan mégis csak fejlődésnek indult. A VKM rendeletet adott ki, amelyben a tornatanítókat a játékok fokozottabb felkarolására utasította. 1891-ben megrendezték az első középiskolai »tornaversenyt« is. Ezen közös szabálygyakorlatok és játékok mellett 100—150 m-es síkfutás, gerelyhajítás célba (1), magasugrás, távolugrás és ködbobás (10 kg-os kövel) is szerepelt.

Még ebben az évben megindult a sportok feletti vita az elméleti szakos tanárok körében is. A VKM elrendelte a korcsolyázás felkarolását. Természetjáró középiskolai ifjúsági körök is alakultak.

(A tanulmány első része az 1891-i év ilyen vonatkozású eseményeinek ismertetésével fejeződik be.)



Rövid sportéletré

A Noviszádi Atlétikai Klub választmánya, a labdarugó szakosztály előterjesztésére, sportszerűtlen viselkedés miatt kizárta az egyesületből Kurunczy András s hasonló okokból egy évre eltiltotta a játéktól Horváth Lajost.

A Szerb Kerékpáros Szövetség augusztus 27—szeptember 6. között rendezte meg idei versenyét Szerbián keresztül. A verseny utvonala megnagyobbodott, a mostani táv 1.500 kilométer lesz a régi 1.000 kilométerrel szemben.

A jabukai Jugoszlávia úgy tervezi, hogy ligamérkőzéseit nem Pancsevön, hanem Petrovgrádon játssza le s ebből a célból már tárgyalásokat is kezdett a petrovgrádi ZsSK vezetőségével.

A beográdi Süketnémák futbalcsapata Budapestre kapott meghívást augusztus 20-ra, az ottani Süketnéma FC-től. A beográdi egyesület gyűjtés-

utján akarja előteremteni az utiköltséget a magyar fővárosba.

Németország ökölvívó csapata 16:0 arányban győzött a szlovák válogatott ellen. A németek szeptember 7-én Budapesten vendégszerepelnek.

A Szegedi AK (volt Szeged FC) pályáját korszerűen átalakítják s a játékteret gyepezik. Az átalakítási költségek 10.000 pengőre rugnak.

A két kassai egyesület (Kassai AC és Kassai SC) tervezett fuzója nem sikerült. A Kassai AC helyett most a Debreceni VSC játszik minősítő mérkőzést az NB-be jutásért, a Kassai SC pedig Rákóczi SE néven az NBB-ben játszik.

A magyar kerékpáros válogatott augusztus 15-én az olaszokkal, augusztus 18-án pedig Bécs város csapatával mérkőzik Budapesten, a Millenáris-pályán.

Fuifball-eredmények

Kula: JSK—JAK (Bácstopola) 4:1 (2:1), a Milovancsev-serlegért. Jól voltak: Burgermeister, Tremel, Molnár és Pajkó (JSK) illetve Mosó és a követlen védelem (JAK).

Szenta: Radnicski—SzAK 3:2 (2:0), edzőmérkőzés, játékevezető Burány.

Pancevó: Bánát—Belackvai AK 2:2 (0:0), osztályozó mérkőzés. A Bánát múlt vasárnap 4:0-ra győzött s így bejutott a döntőbe.

Sztaramoravica: Krivaja—Bela Zvezda (Maliigvos) 5:2 (1:1), járási serlegmérkőzés, játékevezető Feiss. A hazai csapat góljait Beke (3), Boza és Gáspár lőtte, a vendégcsapatból Moldvai és Kurin volt eredményes.

Sztarakanizsa: Nötienek—Nősök 2:1. A győztes csapat góljait Raffay Kálmán joghallgató és Verebes Géza cigányprimás lőtte, a vesztes csapatét Kovács Kálmán ügyvédjelölt. A mérkőzést Juzbasics adóhivatali referens, a Szloga elnöke vezette.

Bezdán: BSE—Rapid (Oszijek) 2:1 (1:0), barátságos. A vendégcsapat a mezőnyben fölényben volt, de csatárai gólképtelenek. A BSE legjobbjai Vukovics II, Kovács, Fejes, Reiner, Odry II és Ruff II voltak.

Petrovgrád: Schwaebische—Delija (Mokrin) 3:0 (1:0), osztályozó mérkőzés. A német csapat bejutott a döntőbe, ellenfele a pancevói Bánát lesz.

Nis: Jugoszlávia (Jabuka)—Jugoszlávia (Nis) 3:2 (1:1), barátságos.

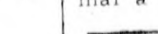
Budapest: Kispeszt—WMFC 2:1 (1:1), Szent István Kupa-mérkőzés, játékevezető Korbuly. A mérkőzést hétfőn este villanyfényben rendezték meg, 8.000 főnyi közönség előtt. A csepeli csapat Szabó, Kiss, Korányi, Dudás és több más nagynevű játékosal megerősödvé egyenrangú ellenfele volt a kispesztieknek. Góllövők: Cseh és Olajkár II (Kispeszt) illetve Pintér (WMFC).

Pasicsevó: NAK ifjúsági—Konkordia 3:0 (1:0), barátságos, góllövők: Lukatics I (2) és Lakatos.



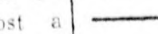
SAKK

A szentai sakkokozók nyerték a kanizsai sakkturnát. Kanizsáról jelentik: A kanizsai sakk egyesület vasárnap ünnepelte meg alapításának tizedik évfordulóját. Az egyesület ez-alkalommal sakkturnát rendezett, amelyen résztvett a szubotcai Magyar Olvasókör és a szubotcai munkás sakk egyesület vegyes együttese, azonkívül a szentai és bacsstopolai sakk egyesület. A versenyt a szentai sakkokozók nyerték, második a kanizsai sakk egyesület lett. A szubotcai és topolai együttes egyforma pontszámmal a harmadik helyre került.



KUGLI HIREK

Kula: Jedinstvo—Gragyanszki (Maliigvos) 152:133, barátságos. Jól voltak: Sándor, Ország, Magány és Molnár.



FÉL DINÁRRAL EMELTÉK AZ OLASZORSZÁGBA SZÁLLITANDÓ SZARVASMARHA ÁRÁT

Adhatnak érte száz dinárral többet, Adhatnak érte sok nehéz aranyat. A szarvasmarha mégsem lesz okosabb. De, míg él, mindig szarvasmarha marad.

FANYAR TÓBIÁS

„Európa válságai imperialista törekvéseket ébresztettek Japánban”

A Journal de Geneve érdekes helyzetképe a Távolkelet politikájának új alakulásáról

(Gernf, augusztus.) — A népek mérközésének távolkeleti salakktábláján is végkifejlés felé közelednek az események. Ázsia véres, titokzatos, celszövéses terhes mérközéseiben Japán viszi a kezdeményező szerepet. Az európai kontinens háborúja messzemenő kihatásokkal van az ázsiai kontinens gigantikus háborújára is. Mint a Journal de Geneve megállapítja, Japán világpolitikai törekvéseiről és Európához való viszonyáról írott cikkében,

a kontinensek csak ideig-óráig tudnak elszakadni egymástól, de végeredményben nem élhetnek egymástól e'zárközva.

Az óvilág zavarái azonnal éreztették hatásukat az óceánokon túl. Az amerikaiak tanácskoznak, Európa távolkeleti hatalma meggyöngült és úgy Anglia, mint Franciaország kénytelen engedelményeket tenni a felkelő nap országának.

Ennek révén Japán megszilárdítja hatalmát az ázsiai kontinens északi részén, amint Peking elfoglalása elegendő volt ahhoz, hogy biztosítsa Mandzsúria fölötti uralmát.

A JAPÁN ÁLLASPONT

A japán államférfiak nagy része — írja a svájci lap az új japán politikai fordulattal kapcsolatban — félt a konfliktusnak egész Dél-Kínára való kiterjedésétől. Szabad kezet akartak fenntartani azokkal az eshetőségekkel szemben, amelyek Szibéria felől, vagy a körülmények következtében az óceán tulsó partjáról jelentkezhetnek. De ha valaki rálep a háboru ösvényére, nehéz visszafordulni a megkezdett uton.

Azok diadalmaszkodtak, akik egész Kínát gyámság alá akarják helyezni. — Európa válságai Japánban imperialista törekvéseket ébresztettek. Amikor a német csapatok elfoglalták Hollandiát, a japán admirálisok a hollandindiai szigetek elfoglalásáról

álmodoztak. A bölcsesség azonban győzött, de a tokiói kormány nyomtalanul hangsúlyozta, hogy a szigetek európai birtoklásában semmiféle változást nem fogad el. A hollandok nem veszélyesek Japán számára, de egy más nagyhatalom már veszélyessé válhat.

— Japán másodsorú akkor került kísértésbe, amikor Franciaország aláírta a fegyverszünetet. Amióta a japán csapatok elfoglalták a nagy kínai kikötőket, Csang-Kaj-Sek szállítmányai főképpen Indo-Kínán át érkeztek Franciaország, nehogy a japán csapatok elárasszák ezt a gazdag tartományt, beleegyezett, hogy nem segíti tovább Kínát hosszú ellenállásában. Franciaország sokkal nagyobb gondokkal küzd Európában és Afrikában, semhogy ázsiai viszályokba is keveredhessen.

A BÉKÜLEKENY ANGLIA

— A kínai kormány fegyverszállítmányainak egyetlen megmaradt utvonala még a brit Burma volt, a francia Indo-Kínától északkeletre. Miután Japán minél előbb be akarja fejezni a kínai konfliktust, amely súlyos pénzüldözataiba is kerül.

azt követelte Londontól, hogy zárja el Kína elől ezt az utolsó ajtót is.

Ezáltal azt reméli, hogy alkudozásra kényszeríti Csang-Kaj-Seket és igazi békére tudja átválttatni azt a megállapodást, amelyet a Wang-Ching-Wei kormánnyal már megkötött. Ugyanakkor, ezzel egyidőben Tokió lényeges engedményeket vár Londontól a ságháji és egyéb brit jogok tekintetében.

Churchill békülekenynek mutatkozik a Távolkeleten.

amikor az európai kontinensen a birodalom sorsa forog kockán.

— Mi a japán kormányválság pontos jelentése? Kétségtelenül a Nippon-imperializmus új előrenyomulását jelenti ez a válság.

Bulgária leggazdagabb és legérdekesebb emberének halála

Szófiából jelentik: Érdekes személyiség hunyt el a napokban Szófiában. Bulgária egyik legnagyobb hazafia, egyben leggazdagabb embere volt Konstantin Hadzsi Kalesov, aki most nyolcvanöt éves korában meghalt. Függetlenségi érzelmeiért

a törökök annakidején kétszer bebörtönözték

mind a kétszer az orosz csapatok szabadították ki fogságából. Az önálló Bulgária megalakulása után állandóan Bulgária pénzügyi és politikai életének vezetői között szerepelt és tanácsadója volt Sándor hercegnek, az első bolgár fejedelemnek. Sándor fejedelem bukása után a bolgár küldöttséggel Bécsbe utazott, hogy felajánlja Ferdinánd kóburg-góthai hercegnek a bolgár koronát, aki azután I. Ferdinánd néven 1918-ig Bulgária cárja volt. Kalesov teljesen az uralkodó és az ország szolgálatába állította tevékenységét.

Beutazta egész Európát, mint a macedon ügy propagátora és kö-

sőbb nagykiterjedésű üzleteivel foglalkozva

Bulgária leggazdagabb emberre lett.

Gazdagságával együtt nőtt takarékosága is, mely öreg korára valósággal közmondásossá vált a bolgár nép körében és sokszor komikus arányokat öltött. Egy alkalommal például, amikor orvosai az egyik gyógyfürdőn harminc fürdőkezelést ajánlottak neki, takarékoság okából csak egy napig tartózkodott a fürdőhelyen és

mind a harminc fürdőt azon az egyetlen napon fürdőzte le.

Amidőn egyik üzletfelével éppen a nyitott tűz előtt tárgyalt, azért nem kötötte meg vele az üzletet, mert az illető nem a tüznél gyújtott cigarettára, hanem »tékozló módon« gyufát használt.

Kalesov óriási vagyont hagyott hátra, de hogy mennyit, az csak a végrendelet felbontásakor derül ki. Azt hiszik, hogy nagy alapítványokat tett hazafias célokra is.

APRÓHIRDETÉSEK

egy hétköznap, mint vasárnap egy szo 1— dinár, vasárnap 2.— dinár. A legkisebb apróhirdetés ára 12.— dinár. Hirdetéseket a másnapi lapra délután 3 óráig, szombaton déli 12 óráig veszünk fel. A hirdetésadó a hirdetőfelet terheli.

Ne hamarkodja ön el üzleti könyveinek lefektetését, hanem forduljon előbb szakemberhez, s így sok felesleges gondtól szabadul meg

BORBÉLY LAJOS professzionista könyvszakértő, Novisad, Postfah 75. Lakás: Kralja Petra II. 162. számú ház melletti új uccában.

IV.

»NÖVÉNYHARMAT igazi kínos — utáztatnak értéke nincs! Ara patikákban, boltokban 14 dinár. 1879

LEVELEZÉS

„Salva“ fejkorpa elleni szer Kapható minden szaküzletben!

ALLÁST KERES

PÉNZESZEDŐ, KIFUTÓ, RAKTÁRNOKI vagy hasonló állást keres kerékpárral rendelkező középkorú férfi. Címe megtudható a kiadóban. 4549

ELADÓ

TEGLAT szállít azonnal Schmidt, Novisad, Jana Kopitara 32. 4422

BELVAROSBAN családi ház 5 szoba mellékhelyiségekkel és 2 szoba, konyha, spaiz 325.000 dinár. KÖZPONTBAN családi ház mély kerttel 4 szobás 165.000 dinárért. ÜZLETHÁZ 34.000 dinár jövedelemmel 425.000 dinárért. BÉRHAZ üzlettel havi 4000 dinár jövedelemmel 480.000 dinárért. BÉRHAZ havi 35.000 dinár jövedelemmel 425.000-ért eladó. TELKEK a legjobb uccákban, a legjobb helyeken már 35.000 dinártól feljebb. 5 HOLD SZÖLLŐ áron alul összesen 100.000 dinárért sűrűsően eladó. Ingatlanforgalmi Iroda, Novisad, Zselyezsnicka 1. Telefon 21—51. 4551

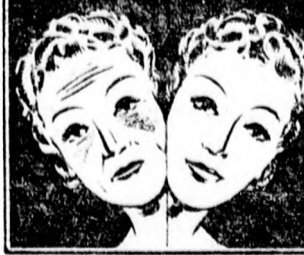
KERESLET

KIFUTÓFIUT vagy lányt felvesz Kulik szabó, Novisad, Kralja Alekszandra 3. 4548

LAKÁST, fűtést, világítást és 200 dinárt adok gyermektelen mindenes szakácsnőnek. Cim a kiadóhivatalban. 4552

JÓKARBAN lévő kerékpár jutányos áron eladó. Érdeklődni a Vreme noviszádi kiadóhivatalában, Posta ucca 14.

DESANKA KRÉM



Szeplők, pattanások eltüntetésére: csak Popović-féle Deszanka krém (Kérjen ingyen mintát.) JUGOFLORA A. D. BEOGRAD Cetinjska ul. 26.

JÓ ÁLLAPOTBAN lévő kitünő hangu zongora eladó. Gavra Polzovics 9. Nagylimán. Strand ut, Novisad. 4545

KÜLÖNFÉLE

DR. FILIPON CRÉM a legjobb és legelterjedtebb nappali krém. Kicsi 14 din. nagy 20 din. éjjeli 15 din. Apoteka Kuchler, Vrsac. 2474

FIAT, DKW, WANDERER, AUDI-HORCH, PIRELLI-AUTOGUMI. AUTÓ AKKUMULÁTOR ÉS FELSZERELÉSEK. AUGUST KUTALEK-NOVISAD. KRALJA PETRA II. 64-66. TELEFON 31-65. WARTÁK, ACCUMULÁTOR, VALVULIN, AUTO-OLAJ, ALLANGO, HOVY, PÁRTE, UJ ES. HOSZTÉL, AUTOGUMI.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS

Halás szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik felajánlottak nekünk

özv. Szabó Pálné szül. Sikari Viktória

temetésén megjelentek, részvétnyilatkozatukkal, koszorú és virágok, melyekkel megajánlottak nekünk nyihitni igyekeztek.

Külön köszönetet mondunk a „Rózsafüzér Társulatnak” a temetésen való testületi megjelenéséért. Novisad, 1940. július 6.

Dolenc és Aczél család

□ A beográdi mészárosok a baromfiárusítás ellen. Beográdból jelentik: A beográdi mészárosok mozgalmát indították, hogy tiltsák meg vágott baromfiak árusítását a vásárcsarnokban. A mészárosokat a hustalan napok bevezetése rendkívül érzékenyen sújtotta. Ehhez járult most még, hogy a baromfi a sertés és borjúhúshoz képest olcsó lett. A mészárosok a vágott baromfi árusításában erős üzleti versenyt látnak és ezért kérik annak megtiltását.

Reggeli Ujság

Uredništvo i administracija Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Kr. Petra II. (Futoski put) 50. Telefon: 21—37, éjjel 20—58. Felelős kiadó: Andreo Dozso. A kiadóhivatal címén: Elazsek Ferenc. Pretplaty — Előfizetés: Egy óra 25— dinár (kihordó útján 30 din.) Három óra 80— dinár (kihordó útján 86 din.) Félévre 160— dinár (kihordó útján 172 din.) Izzaji svakodneвно - Megjelentik naponta Post.čekovni račun — Postacsekkszámla: Beograd, 59.754. Zagreb, 46.692